

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

SOVIETŲ KARIUOMENĖ PRIE LENKIJOS SIENOS

Gruodžio 2 d., Sovietų kariuomenė buvo parengties stovyje ties Lenkijos rytų ir vakarų pasieniu. Vakariniam ruožui nebuvo leista lankyti Vakarų kariniams stebėtojams. Sovietai skelbė, kad vyksta manevrai.

Lenkijos Komunistų Partija "išvalė" 4 griežtuosius Politbiuro narius. Tai interpretuojama - padrasins siekiančius reformų Lenkijos komunistus, o K. partijos vadas Stanisław Kania ieško susitarimo su naujai nepriklausomomis unijomis.

Washington'e Baltieji Rumai įspėjo, kad bet koks karinis Sovietų įsikišimas į Lenkijos reikalus išsausint pasiekimus tiek Rytų-Vakarų, tiek JAV-Sovietų santykiuose. Dėl Sovietų grėsmės Lenkijai Carter'is jau buvo taręs su Prancūzija, V. Vokietija ir Anglija.

9 Europos kraštai Liuksemburg'e pareiškė įspėjimą Sovietams dėl galimo jų kišimosi į Lenkijos įvykius.

SOVIETŲ DELEGACIJA DAMASKE

Iškilus rimtam konflikto pavojui tarp Sirijos ir Jordano valstybių, Sovietų žymių diplomatų delegacija atvyko į Damaską /Siriją/ sutraukusi 50.000 karių prie Jordano sienos, atgabenų ir 1.100 Sovietų gamybos tankų. Sovietų delegatai, kaip praneša Tass'o agentūra, išskubėjo patvirtinti draugystės sutartį, kuri buvo pasirašyta tarp jų Maskvoje spalio mėnesį.

SKANDALAS IZRAELIO MINISTERIŲ KABINETE

Iš Jeruzalės pranešama, kad jau kuris laikas nujaučiamas skandalas iškilo į paviršių.

Izraelio Religinių Reikalų

ministeris Abu - Hatreira, 42 m. apkaltintas ėmęs pirkinėti iš religinių savo kolegų už davimą stipendijų, paskolų ir kitokias paramas. Su juo apkaltinti dar trys asmenys. Spėjama, kad jis bus verčiamas atsistatydinti iš Ministerių Kabineto dar prieš teismo procedūrą. Skandalas aiškiai išryškino ir didelę prarają tarp ortodoksų Izraelyje ir žydų europietiškos ir amerikietiškos kilmės ir tarp S. Afrikos ir arabų kraštų žydų iš kitos pusės.

Abu - Hatreira yra iš žymios Maroko žydų šeimos ir tvirtina, kad jis pakliuvęs į "raganų" medžioklę, pačią bjauriausią, kokia kada būvusi Izraelio valstybėje.

POPIEŽIUS VAKARŲ VOKIETIJOJE

Popiežius Jonas Paulius II atvykęs lankyti V. Vokietijos Koelno mieste buvo pasitiktas šalto lietaus ir neperdidelės minios, palyginant su kitų jo lankytų kraštų miniomis. Deja, jo atvykimas čia atgaivino ir šimtmečių nesantaiką bei netoleranciją tarp R. katalikų ir liuteronų.

Į Jaunimo mišias Muencheno Oktoberfest vietovėje buvo susirinkę apie 1/2 mil. jaunimo.

V. Vokietijos katalikų vyskupo nediplomatiškai ir vis dar fanatiškai išsireiškimai išdalintose brošiūrose apie Luther'į, kaip kad: "...jis rašęs sadistiškus straipsnius", "jo perdėtas ir gausus pyktis bei polemika", taip pat pasmerkimas jo vedybų su buvusią vienuole, kurios buvo apibudintos kaip: "pasityčiojimas iš vedybų, suteptos lytinio aktu".../Tiesiog, neįtikėtina, kad šiais laikais dar būtų galima žmogų už tai pulti ir kad dar egzistuoja tokio laipsnio fanatizmas.../

Palaimingas buvo ekumeninis žingsnis. Negi būtų dar labai ilgas kelias ta kryptimi?

QUEBEC'AS TRAUKIA OTTAWĄ Į TEISMĄ

Legalios dvikovos nori Quebec'o provincijos PQ vyriausybė su federaline vyriausybe dėl konstitucijos repatriavimo. Ateinančią savaitę legalios procedūros bus pradėtos, anot Tarpvyriausybinių Reikalų ministro Claude Morin.

Manitoba ir Newfoundland jau pradėjo legalius veiksmus prieš federalinės vyriausybės konstitucinius planus.

R. ČESONIS JAV DELEGACIJOJE

Rimas Česonis pakviestas dalyvauti JAV delegacijos sudėtyje, atvyko su kitais delegatais amerikiečiais. Jis korespondentams lietuviams padėjo gauti nuorašus kai kurių konferencijoje pasakytų kalbų.

BALTIEČIŲ VEIKLA MADRIDO KONFERENCIJOJE

Prieš prasidedant Madride Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijai, VLIKo pirm. dr. Kazys BOBELIS lankėsi eilėje Europos sostinių ir įteikė vyriausybėms Lietuvos Diplomatinio Šefo, ministerio Stasio LOZORAIČIO, ir VLIKo jungtinį memorandumą. Madrido viešbutyje Castelana įsikūrė Baltiečių veiklos centras.

Prieš pat peržvalginės konferencijos atidarymą, lapkričio 8 d. Madridan atvyko VLIKo delegacija; pirm. dr. Kazys BOBELIS, dr. Kostas JURGĖLA, 45 pabaltiečių protesto Maskvoje dalyvis Vladas ŠAKALYS iš Washingtono ir Aleks. Arturas MIČIUDAS iš Buenos Aires. Taip pat atvyko ALTo ryšininkas Jungtiniame Baltiečių Komite te dr. Jonas GENYS iš Washingtono, BALFo pirmin. Marija RUDIENĖ iš Chicagos ir Kanados Lietuvių Bendruomenės atstovas Jonas SIMANA VIČIUS.

RIGA. Bokštas parakui laikyti.

nus.

R. Levesque, Quebec, o provincijos ministeris pirmininkas, reporteriams aiškina, kad Trudeau Konstitucijai pasiūlymai gali būti kenksmingi Quebec, o provincijai.

Iki dabar Kanada nekenkė, nevaržė, neužgožė Quebec, o. Jie patys galėjo savo kultūrą toliau vystyti, kaip jiems patiko. Kodėl dabar taip bijo?

Konferencijoje dalyvauti spaudos kredencialus gavo ELTOS korespondentas dr. K. JURGĖLA, Argentinos žinių agentūros koresp. A. MIČIUDAS, ir JAV Respublikonų partijos Tautybių Tarybos koresp. dr. J. GENYS. Castelana viešbutyje buvo įrengta nuolatinė parodėlė apie Pabaltijos valstybes. Centre daugiausia darbavosi Laisvų Latvių Pasaulinės Federacijos pirm. dr. Ilgvars SPILNERS iš JAV, informacijos biuro vedėjas Julius KADELIS iš Vokietijos ir Jungtinio Baltiečių Komiteto Washingtone reikalų vedėjas Janis BOLŠTEINS. Centras viešbutyje buvo visų baltiečių susitikimo ir pasitarimų vieta.

Konferencijos atidarymo dieną lapkričio 11, iš anksto gavus policijos leidimą, senamiestyje demonstravo beveik pora šimtų baltiečių. Buvo 7 latvių vėliavos, 2 Lietuvos, 1 Estijos ir keli plakatai. Vieną Lietuvos vėliavą laikė Šakalys. Kalbėjo dr. Špilners, dr. Bobelis, sugiedota Latvijos ir Lietuvos himnai ir buvo sudeginta Sovietų vėliava. Prie demonstrantų dar prisidėjo Socialistų Internacionalo suvažiavimo dalyvis J. VILČINSKAS iš Anglijos ir Madrido gyventojas Br. JURKŠAS. Pasakui visi dalyviai skirstėsi su vėliavomis ir plakatais, eidami gatvių dviduriu ir šaligatviais, o latvių merginos, apsirengusios tautiniais rūbais, ispanams dalino lapelius apie Latvijos, Lietuvos ir Estijos kančias ir laisvės kovas. Nuėjus apie kilometrą, policija paragino vėliavas ir plakatus suvynioti, bet lapeliai buvo tebedalinami.

Minėjome apie latvių liuteronų kunigą Maris KIRSONS, kuris išsiplovė rankų gyslas, protestuodamas dėl pavergtų tautų situacijos.

Lapkričio 12 d. visa Madrido spauda buvo pilna aprašymų apie pabaltiečių ir kitas demonstracijas - buvo net keli vedamieji ir nuotraukos. Televizavo JAV, Mičiodo dėka, taipgi Argentinos ir Ispanijos apžvalgininkai. Šalia to, vyko kelios spaudos konferencijos. Amnesty International ir Freedom House kalbėjo rusų, ukrainiečių, Krymo totorių ir armėnų disidentai, Tomas VENCLOVA ir Vladas ŠAKALYS kalbėjo keliose konferencijose, ragindami atšaukti Ribbentropo-Molotovo dalybų sutartis ir dekolonizuoti Maskvos imperiją.

Su Vl. Šakaliu Baltiečių Centre pasikalbėjimus darė Vokietijos dienraščių apžvalgininkai /"Die Welt", Frankfurter Allgemeine Zeitung/ ir kt., Madrido ir Argentinos televizija, "Laisvės Radijo" atstovas. Vienas laikraštis savo straipsnį pavadino Vl. Šakalio žodžiais, kad vakariečiai komunistai yra "Maskvai naudingi idiotai". Vienoje televizijos laidoje Vl. Šakalys kalbėjosi su dabartinės Lenkijos disidentų atstovais. Paklaustas, ar lietuviai vėl norėtų unijos su Lenkija, jis atsakė, kad lietuviai kol kas nori "unijos su Lietuva". Lapkričio 19 d. turėjo įvykti jo pasikalbėjimai su žymiais ispanų apžvalgininkais. Turbūt niekad praityje Ispanijos spauda nedėjo tiek žinių, straipsnių ir vedamųjų apie Lietuvą, Latviją, Estiją ir Sovietų tironiją, kaip dabar. Beje, Šakalys kalbėjo dar latviškai, vokiškai, lenkiškai ir angliškai.

Konferencijos rengėjai lapkričio 11 d. laikrodį sustabdė, kol baigsis slaptos derybos dėl konferencijos atidarymo - ir gerokai po vidurnakčio konferenciją atidarė "lapkričio 11" data, kaip ir buvo numatyta.

Lapkričio 12 darbotvarkės vis dar nebuvo, nes rusai nenorėjo leisti kalbėti apie jų "vidaus reikalus", t. y. Žmogaus Teisių pažeidimus, religinį ir tautinį persekiojimą, rusinimą, Pabaltijo pavergimą ir Afganistaną. Tada pradėjo kalbėti delegacijų vadovai. Lietuviai korespondentai ir dr. Bobelis lankė delegacijas, mezgė pažintis su korespondentais, skleidė memorandumus ir atsivežtą informaciją bei leidinius apie Lietuvą ir jos šiaurines kaimynes.

Vėliau atvyko dar du ALTo delegatai: dr. Kazys ŠIDLAUSKAS ir kun. Juozas PRUNSKIS, kuris gavo spaudos akreditaciją. Dr. Bobelis grįžo namo lapkričio 16 d., o dr. Jurgėla ir Genys, - lapkričio 17 d.

/ELTA/

Š. M. GRUODŽIO MĖN. 13 - 14 d. d. TORONTE

įvyks
VYRIAUSIO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO SEIMAS

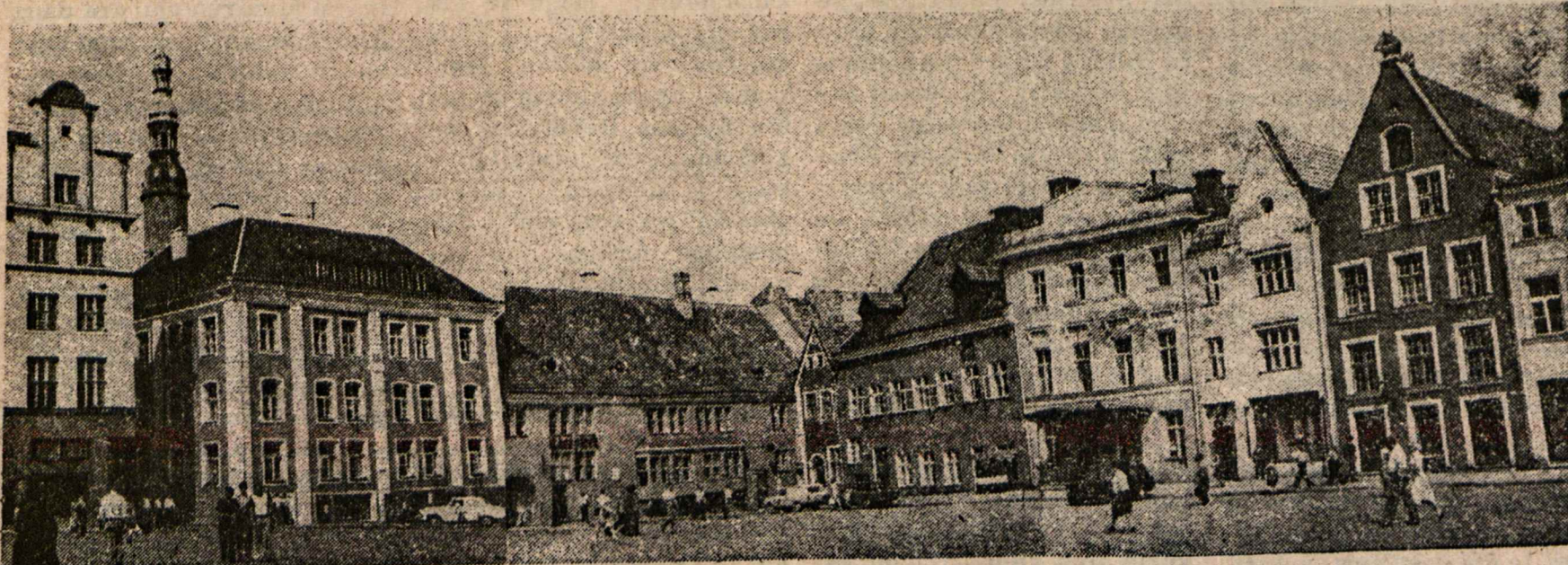
BUS SVARSTOMI AKTUALŲS LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAI. GRUODŽIO 13 d. VAKARE - LIETUVIŲ NAMU, Didžiojoje Salėje

KONCERTAS - VAKARIENĖ

TORONTO IR APYLINKIŲ LIETUVIŠKA VISUOMENĖ KVIETIAMA KUO SKAITLINGIAUSIAI DALYVAUTI

VLIKo SEIMO RENGIMO KOMITETAS

TALLIN'as. Rotušės Aikštė Senajame mieste

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išlikimą Kanadoje!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ,

Redaguoja Redakcinė Kolegija

Telefonas: (514) 366-6220.

Second Class Mail Registration NO. 1952 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lechino, P.Q. Published by The Independent Lithuanian Publishing Co. at 7722 George Street, LeSalle, P.Q. Canada. H8P 1C4.

METINĖ PRENUMERATOS KAINA KANADOJE: \$14.00,
VISUR KITUR - \$15.00, RĖMĖJO - \$20.00

P. Rendaraičių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuostatais, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už šelbimų turinį redakcija arba leidėja neatsako.

ŽMOGAUS TEISIŲ KLAUSIMAS SVETIMOJE SPAUDOJE

J.V. Sūdavas

Žmogaus Teisių kėlimas tarptautiniame forume So vietų Sąjungai yra labai nemalonus, nes jis paliečia ir griaua rusiško smurto imperijos pamatus. Madrido Konferencijoje, kuri oficialiai prasidėjo lapkričio mėnesį, Žmogaus Teisių mindžiojimas turi būti plačiai nagrinėjamas. Todėl, dar prieš Konferenciją, Sovietų Sąjunga pasistengė žiauriomis priemonėmis pasave ir jos pavergtose tautose sužlugdyti disidentų judėjimą, prie to dar juos apšmeižiant ir suniekinant vietinėje spaudoje.

Ta proga okupuotoje Lietuvoje leidžiamas "Gimtas Kraštas" š. m. spalio 16 d., perspausdino iš valdžios oficiozo "Tiesa" straipsnį "Spekuliavo pyragaičiais, dabar įsitikini maiš" kuriame lietuvių grupės disidentai taip pristatomi: "...kas tie teisių gynėjai, kuriuos liaupsina A. Terleckas ir J. Sasnauskas? Tai kriminaliniai nusikaltėliai, plėšikai, Balys Gajauskas, Viktoras Petkus ir kiti valstybės turto grobikai... Jie platina ir perduoda pačių sukurtą rašliavą ir šmeižiančią informaciją užsienio žurnalistams, viešintiems Vilniuje..." Nėgana to, toliau rašo "Gimtas Kraštas": Antanas Terleckas, kas, pamiršęs savo universitetinį išsilavinimą, įsitaisė, kaip jam atrodė, "šiltesnėje vietoje - konditerijos ceche, kuris priklauso Vilniaus mokyklų valgyklai, ir užmiršęs savo sąžinę, grobė valstybinį turtą, spekuliuavo pyragaičiais, nurodinėjo vietoj sviesto vartoti margariną ir t.t., ir t.t....

Ir tokių "baisių nusikaltimų", anot "Tiesos" išvedžiojimų, jau užteko pasakoti A. Terlecką, J. Sasnauską ir kitus disidentus "plėšikais" ir uždaryti juos kalėjime. Paskelbti politinėje santvarkoje, kur kyšiai, vagystės ir valdiško turto grobstymas yra virtę gyvenimo būtinybe ir nuo seno išsiskyrę rusų gyvenimui. Iš šios ydos juokėsi ir jų klasikas Gogolis savo satyros veikale: "Mirusios Sulevos". Tai kodėl ji dabar suverčiama vien disidentams, kovojantiems už pagrindines Žmogaus Teises ir laisves? Rusų metodai apkaltinti asmenį, nepritariantį sovietinei valdymo sistemai, Vakaruose gerai žinomi. Jam pirmiausia nuplėšiama šlovė, sufabrikuojami kaltinimai, vagystės. Tas ypatingai buvo ryšku Simo Kudirkos, Šuolio ir Laisvę atsitikime.

Toliau skaitant "Tiesos" išvedžiojimus, ryškėja tikrieji Antano Terlecko ir Julius Sasnauskos "nusikaltimai"... Terleckas pasikvietė čia vilnietį Sasnauską, kuris

įsigijęs rašomąją mašinėlę, A. Terlecko inspiruojamas, spausdino ir platino vienas ir su kitais šmeižikiškų paskvilnių/žodyne pažymėta, jog šis žodis reiškia įžeidžiančio, šmeižiančio turi nio kūrinius. Red., kuriais bandė susilpninti/aut. pabr./tarybinę santvarką /!?!/. Po savo rašiliavomis pasirašydami dešimtimis kitų žmonių pavardžių, kad tada Vakarų radio stotys ir nacionalistiniai laikraštukai galės su palengvėjimu atsidusti vietoj gerokai nusibodusio A. Terlecko - jie galės pasakyti: "keturioliasdešimt penki parašai!"...

Žinoma, mažiau išprususiam pavergtosios Lietuvos gyventojui ir "Gimtojo Krašto" skaitytojui tokie sukli "Tiesos" išvedžiojimai ir apkaltinimai aukščiausi minčių asmenų, nesant laisvos spaudos, sunkiau supranta. Tačiau, - Laisvus Vakarus pasiekęs 45-kių Lietuvos disidentų pasirašytas memorandumas aiškiai kalba apie Molotovo - Ribbentrop'o pasirašytą 1939 m. paktą Maskvoje, kuris Stalinui davė laisvas rankas okupuoti Baltijos valstybes ir kurio turinio nei "Tiesa", nei "Gimtas Kraštas" nei išdrįso paskelbti savo skaitytojams!

Savo memorandume Jungtinėms Tautoms ir užsienio spaudai Terleckas, Sasnauskas ir grupė lietuvių disidentų atskleidė pasauliui Lietuvos laisvei padarytą politinę skriaudą, kad Lietuva ne laisvu noru įsijungė į Sovietų Sąjungą. Čia ir glūdi jų didžiausias nusikaltimas Kremlui ir jo pastatytiems satrapams Lietuvoje, o ne dėl spekuliacinio pyragaičių, kaip savo puslapiuose mulkina savo skaitytojus "Gimtas Kraštas".

Atsiliepdamas į Rusijos tautų disidentų puolimus sovietinėje "Tiesoje", didžiausias Bostono dienraštis "The Boston Globe" savo š. m. lapkričio mėn. 10 d. laidoje, pirmame puslapyje paskelbė "Washington Post" korespondento, Kevin Klose straipsnį, antrašte "The Soviets and Human Rights", kuriame rašo: "...Valstybės saugumo policija po ilgos kovos galutinai užgniaužė disidentų judėjimą Sovietų Sąjungoje, palikdama jų ateitį labiau neišsiaiškintą, negu ji buvo laike Stalino mirties 1953 m. ...". Toliau, ilgame straipsnyje dienraštis, aprašęs rusų ir jų pavergtų tautų disidentinį judėjimą, teismus ir paskiras bausmes bei ištremimus, apie lietuvių taip rašo: "...Lithuanians Antanas Terleckas and Julius Sasnauskas were sentenced to three years and 18 months respectively in labor

camp, plus five years international exile, for their human rights work. For many years Terleckas was a major nationalist figure in the Vilnius based movement, and with 44 other Baltic activists, including Sasnauskas, last year signed a denunciation of the 1939 pact, that gave Moscow control of the Baltics. The condemnation thus struck at Soviet claims to legitimacy...". Sunkėjančios ekonominės sąlygos Sovietų Sąjungoje, komunistinio ideologinio irimas, neišbrendamas išvėlimas į Afganistaną, Lenkijos darbininkų nepriklausomų unionų judėjimas ir ateinanti naujoji Reagan'o administracija JAV-se, priverstė susenusį Maskvos politbiurą naikinti ne tik disidentinį judėjimą, bet ir persekioti tuos, kurie galvoja kitaip, negu partijos linijos nustatyta" - baigia savo išvedžiojimus žurnalistas Kevin Klose.

Populiarus intelektualų tarpe Bostono "The Christian Science Monitor" per kelius savo š. m. lapkričio mėnesio numerius plačiai aprašė apie disidentų persekiojimą dėl Žmogaus Teisių Sovietų užgrobtose kraštuose.

ATGIMSTA JAPONIJOS MILITARIZMAS

Petras Indreika

Prieš II pasaulinį karą Japonija buvo tapusi Toliuose Rytuose didžiausia militarinė galybė ir savo karine jėga pirmaujanti tarp savo kaimynų. Tuo pačiu laiku Europoje sustiprėjo Vokietija Hitleriui paėmus valdžios vairą. Hitlerio įsigalėjimą sustiprino nuolaidomis D. Britanija ir Prancūzija, vengdamas karo. Įsigalėjęs Vokietijoje Hitleris neužilgo sudarė: Berlyno - Romos - Tokijo politinę sąjungą, paprastai vadinama - ašį, besiruošiančią pradėti karą.

1939 m. pasaulį sukrėtė žinia, kad Vokietija ir Sovietų Sąjunga pasirašė nepuolimo ir savitarpio bendradar-

se. Lapkričio 21 d. jo Washington'o korespondentas Daniel Southerland plačiai aprašė į Vakarus pabėgusio Vlado Šakalio istoriją, jo tardymą NKVD majoro Vytauto Piliailio Vilniuje už pasirašymą 45- memorandume "Baltic Declaration". Ilgas Southerland straipsnis su V. Šakalio nuotrauka ir Pabaltijo žemėlapiu, pavadintas "He talked back to the KGB" baigiamas posakiu: "In Lithuania everyone is waiting to see how it will end in Poland".

Kitame to pat mėnesio "The Christian Science Monitor" štabo korespondentas Geoffrey Godsell, savo tituliname straipsnyje "Kremlin weighed down with global woes is in no mood to open a Pandora's box on human rights", išanalizavęs Sovietų Sąjungos tarptautinę padėtį ir disidentų kovą dėl Žmogaus Teisių bei religinės laisvės, taip sako: "Rusijos caro palikimo paskutiniai paveldėtojai Kremliuje žino, kad jie atstovauja paskutinę Viktorijos laikmečio imperiją Europoje. Jos egzistenciją jie pasiryžę išlaikyti nesiskaitydami su jokia kaina, net ir bijodami atidaryti istorinę Žmogaus Teisių "Pandoros skryniją".

biavimo sutartį, sutikdama su smurto veiksmams: pasidalinę Pabaltijos valstybes ir suteikti Hitleriui laisvas rankas pulti Lenkiją. Vokiečių kariuomenė 1939 m. rugsėjo 1 d. pradėjo veržtis į Lenkiją įžiebda II pasaulinį karą.

Tuo tarpu Japonija slapta ruošėsi pulti Amerikos laivyną esantį Pearl Harbor ir 1941 m. gruodžio 7 d. išpaslų užpuolė JAV laivus ir grąta esantį herodromą, padarydami skaudžius nuostolių paskaandinant 6 kovos laivus, sunaikinant 164 lėktuvus, užmušant 2403 karius ir paliekant 1178 sužeistuosius. Po šio įvykio Amerika paskelbė Japonijai karą. Da-

bar II pasaulinis karas įsiliapsnojo ne tik Europoje, bet persimetė į Azijos plotus ir Pacifico vandenyną. Iš pradžių japonai karą vedė labai sėkmingai, bet dviejų atominių bombų numetimas ant Japonijos miestų priverstė japonus kapituliuoti. Japoniją okupavo amerikiečiai ir Sovietų Sąjungą.

Japonijai buvo padikuota nauja konstitucija ją demilitarizuojant. Iš Japonijos buvo atimtos teritorijos kurias ji valdė iki 1945 m. Koreja, Formoza, Peskadory salos, rusai pasiėmė Sachalino salą, Mandžiūrija. Buvo įvesta demokratinė santvarka paverčiant Japoniją konstitucine monarchija atimant iš imperatoriaus dieviškumo skraistę ir tikybą atskiriant nuo valstybės.

Tektų priminti, kad per karą žuvo japonų 1.506.000 karių, gi amerikiečių 295.904 kariai. Palyginus žuvusių amerikiečių skaičių su lietuvių tautos nuostoliais, šie skaičiai beveik susilygina.

Militarinių galybių pralėtasis II pasaulinis karas per Lietuvą persirito tris kartus: 1940 - 41 ir 1944 - 45 metais kartu nusinešdamas lietuvių nepriklausomybę ir suardydams ramų tautos gyvenimą.

Po 35 m. pasaulis vėl atsidūrė karo sukuriuose, bet Japonija per tą laiką atsigavo. Dabar ji tapo ne militarinė galybė, bet ekonominė, kurios gaminiai užplūdp pasaulines rinkas.

San Francisco Chronicle korespondentas M. Berger, viešėdamas Japonijoje, paklausė profesorių Inkutaro Shimizu, - kaip ilgai japonai galėtų atsilaikyti jei Sovietų Sąjunga juos užpultų? Atsakymas buvo - Neilgiau 24 valandas. Bet per tą laiką gal atskubėtų iš bazių amerikiečiai... Iš jų didelės pagalbos nesitikima, nes Amerikos laivynas iš Pacifico vandenyno yra permetas į Indijos būdėjimui prie Persijos įlankos, o sovietiniai dažnai pasirodo prie Japonijos krantų. Bet reikia džiaugtis, kad rugpjūčio 15 d.

japonų karinės jėgos pirmą kartą pasirodė, po 1945 metų kapituliacijos, kariniuose pratimuose pietiniame Pacifice ir kartu dalyvavo: JAV, Kanados, Australijos ir N. Zelandijos kariniuose pratimuose. Pasirodymas japonų karinių jėgų sukėlė japonuose patriotinius jausmus ir pažadino savisaugos jausmus.

Japonai pasirašė su Amerika 1951 m. taikos sutartį atgavo pilną valstybinį suverenitetą ir dabar turi laisvas rankas tvarkyti savo krašto saugumą. Laimėjus konservatorių partijai parlamente rinkimus, kurie visą laiką kėlė apeliaciją krašto saugumą, jau saskubo paskirti iš biudžeto nemažas pinigų sumas ginklavimosi reikams. Pinigų paskirimui labai priešinosi liberalai, nes geras gyvenimas japonus atitolino nuo ginklo. Bet ne laukta Sovietų Sąjungos invazija į Afganistaną, Iraką, Irano karas ir kiti įvykiai pakreipė publikos nusistatymą. Padarytas viešas apkalbinėjimas dėl karinių jėgų davė atkūrimo nelauktus rezultatus: 86 nuosimčiai pasisakė už militarinių jėgų atkūrimą, pamirštant kad iš biudžeto yra skiriamas JAV dalinių išlaikymui apie vieną milijoną dolerių.

Pasikeičiančios gyventojų nuotaikos nebeatbaido japonų ministerijų kabineto narius dažniau užsukti į Yasukuni šventyklą ir atiduoti pagarbą žuvusiems kariams. Ši šventykla yra surišta giliosiomis tradicijomis su japonų militarizmu, imperatoriumi ir jam klusnumas yra laikomas pagarba ir japonų religija nedraudžia savižudybės, todėl žudomasi ne tik iš nusiminimo, keršto, proto, o mirus mikado žodis iš ištikimi generolai net su šeimos nariais.

Dabar iš pačių gyventojų pasigirsta balsų, kad reikia keisti konstituciją, kuri riboja turėjamą branduolinių ginklų, raketų ir pan. Siūloma didinti karinį laivyną, kad galėtų apsaugoti jūros kelius turinčius tautai gyvybinės reikšmės. Gyventojų nuotaikas apsiginklavimui skatina ne tik politinė įvykiai, bet ir JAV, nes Japonijos kariškas sustiprėjimas būtų teigiamas reiškinys Azijos kontinente ir atspira kūjo ir priekalo įtakai. Sustiprėjusi kariška Japonija atpaalduotų JAV karinius, dalinius, kurie ten laikomi, nes jie būtų galima panaudoti kitur. Šiuo metu tai gali lengvai įvykdyti skiriant didesnes pinigų sumas apsiginklavimui, negu pramonės ugdymui. Patys japonai puikiai supranta, kad jų ginklų arsenalas yra pasenęs, kuri jie lengvai galėtų pakeisti prie išbujojusios technologijos. "Baltojoje knygoje" pirmą kartą paskelbė, kad dabar turi: 230 tankų, 410 lėktuvų senesnio modelio ir visi jų vairuotojai yra daug jaunesnio amžiaus negu tankų ir lėktuvai. Iki 1932 m. senieji modeliai bus pakeisti naujesniais. Daugeliu senesnio tipo ginklų japonai yra patobulinę. Elektroninių ginklų pramonėje japonai yra pralenkę amerikiečius, kurie dažnai užsako motorus Nike ir Hawk raketomis Japonijoje, nes jie geriau pagaminti, mažiau genda ir pigesni.

Nepaisant izoliacijos japonai yra tapusi pramoninė valstybė su giliai išprastomis nacionalinėmis tradicijomis neužilgo vėl taps militarinė jėga, nes ji jau nugalėjo pokarines problemas.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IR GERA, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

KAI NESISEKA-

NEKALTINKIME KITŲ

Š. m. lapkričio 6 d. "Tėviškės Žiburių" vedamajame teigiama, kad kai kurie vyresnio amžiaus tautiečiai, dalyvavę ateitininkų ar skautų stovyklose, išreiškė austėbimą, kad ten buvęs vyraujantis tautinis pradai. Jei taip yra, reikėtų tik džiaugtis. Tačiau, girdi, iš kitos pusės kylanti abejonė: ar to užtenka pilnutiniam žmogaus gyvenimui. Rūpestis lietuvių negali duoti žmogui pilnutinio turinio. Lietuvių, girdi, reikia stiprios moralinės atramos. Kitaip mūsų branginami lietuvių grėšias išsigimimas. Jei, girdi, lietuvių bėgs nešėjai bus morališkai smukę žmonės, tai tiek pat bus verta ir jų lietuviybė...

Nagi, ir pasakyta! Tačiau naudojamas... tik prielaidomis. Tikrovė yra kita. Juk jokių būdų morališkai smukusiai žmonėms negalime vadinti tų tautiečių, kurie aukojasi savajai tautai Tėvynėje. Jų moralė aukšta, herojiška. Tiesa, gal tokie pasakymai taikomi išeivijai? Bet ir čia negalima sakyti, kad lietuvių bėgs skatintojai būtų morališkai smukę žmo-

nės. Negalima daryti prielaidos, kad tai lyg būtų vilkai avies kailiuose. Net ir tokia prielaida tenka laikyti nieku nepagrįstu įtaigojimu ar lyg noru primesti išeiviams menkavertiskumą...

Neatrodo, kad vedamajame slypėtų perkeltinė prasmė ar alegorinė mintis. Taigi, lietuvių bėgs skatintojams nieko neduota. Tik priešingai, gal tatau patiko tiems, kurie lietuvių bėgs nevertina. Jiems gal bus tai net savęs pateisinimas, nes tokio patiesinio jie tikrai ieško, turėdami visai silpną atsparumą svetimam įtakai. Mat, jie gyvena dviejų skirtingų tautų kultūra bei tradicijomis ir kas būdinga: jie dažnai nenori visiškai nutraukti ryšių su tais dviem dalykais. Anglai tokį žmogų vadina "marginal man". Lietuviškai tai reikėtų kraštinis, ar ant ribos stovintis žmogus. Jis dažnai nesijaučia pilnai priklausęs nė vienam tų skirtingų pasaulių ir per tai dažnai nebūna nei saugus, nei ramus. Tiesa, kraštinis žmogus gali priklausyti dviejų tautų kultūroms ilgesni laiką, bet gali ir vėliau pereiti į kurią nors vieną. Dažniems lietuviams dėl svetimų įtakų garbinimo, tas "Tėviškės

Žiburių" vedamasis gali padėti greičiau apsispręsti ir ko gero, visai nusigręžti nuo mūsų... Jie juk gali įsitikinti, kad lietuvių būdamas negali būti pilnutiniu žmogumi.

Tiesa, vedamajame pabrėžiama, kad išeivijoje, kaip ir pačioje Lietuvoje, yra dar svarbi moralinė-religinė dimensija, kuri tačiau pradedama apiešti. Girdi, rūpinamiesi lietuviškumu, nepašaukiamai kreipiame dėmesio į religiskumą.

Su šiuo apgailėtinu reiškiniumi vargsta ir kitos tautinės grupės bei patys angliai kanadiečiai. Mūsų ir kitų bažnyčios tuštėja... Ypač, jaunimas yra mažiau atsiilanko. Kartą vienos šauniai atrodančios lietuvių pasklausiau, kodėl neatsilankanti į bažnyčią? Trumpai atsakė: "Ten nuobodu"... Kai nueitęs norėjau prateisti pokalbį, ji apsisuko ir... nuėjo. Nemanyčiau, kad tą "nuobodumą" jai į galvą įkalė... tėvai...

Taig, čia mini moji religinė dimensija reikalinga ypatingo dėmesio. Atrodo, kad lietuvių šiai dimensijai kelio neužstoja. Pastoracinis dvasiškių darbas šį reikalą galės išlyginti.

Liudas D a m u l i s

Išsimokslinimas Su Kliūtėmis

(Išeito mokslo prisiminimas)

J. Valiūnas

Irgi pasitaikink man taip, kad aukštasis mokslas teko eiti kaip tik Pirmojo Pasaulinio karo metu, ir jo nebaisus, 1918 m., pergyvenau lyg kokią mokslo odiseją. Tris metus studijavau Maskvos Žemės ūkio Akademijoje ir vėliau 1918 m. grįžau į Lietuvą, man iškilo nelengva problema tęsti mokslą. Kur ir kokią aukštą mokyklą lankyti? Pirmiausia iškilo natūralus noras grįžti į tą pačią Ž. ū. Akademiją Maskvoje, nes man, baigsiui rusų gimnaziją, ta kalba nesudarė problemų. Kas kita Vakarų Europos kalbos: kad ir mokė gimnazijoje keletą svetimų kalbų (vokiečių, prancūzų, lotynų), praktiškai tas kalbas vartoti neišmokome: nei laisvai kalbėti, nei knygų skaityti.

Tai gi, nežiūrint pusbadžio gyvenimo Maskvoje perspektyvų, išgalėjus ten komunistams, — vis vien ryžaus 1918 m. rudenį grįžti į Maskvą. Baigiantis vasarai, nuvykau į Svyrius (į rytus nuo Švenčionių) pas dėdę kun. Valiūną, nes iš ten barankiau buvo vykti į Rusiją. Dėdė mane perspėjo dėl tos kelionės, sakydamas: "Tu esi jaunas; taukad ir suks bolševikai sprandą, tai jis tau ataug. Gi man, senam (60 m.) jei nusuktų sprandą, tai jis tikrai "neataugtų". Ir ne daug bereikėjo, kad būčiau palydėjęs savo jaunystę dėl perdidelio užsispyrimo.

Anuo metu, dėl revoliucijos pakrikus rusų armijai, vokiečių kariuomenė iš buvusio Vilniuje (už Svyrių) dviejų metų turėtų pozicijų bei apkasų, atstūmė rusus į Rytus ir užėmė nemažus Rusijos plotus, taigi imtinai ir Połocką (Baltgudijoje). Iš Svyrių man pavyko dalinai pėsčiomis, dalinai traukiniu nuvykti iki Połocko. Iš ten, pasiklausinęs, radau ūkininką, kuris gyvendamas ties demarkacijos linija, prašė davti norėjęs į Rusiją. Apnakvydino mane daržinėje ant šieno, o iš ryto jis turėjo mane vesti. Bet naktį jis staiga mane priekėlė sakydamas: vesiąs tuš tuoju. Pamačiau, kad yra keletas iš Vokietijos grįžtančių rusų belaisvių, tad visi kartu žygiavome keliu. Staiga kelią pastojė du vokiečių kareiviai — sargybiniai. Daviau jiems keletą rusų popierinių pinigų ir jie leido mane keliauti toliau. Bet aš pastebėjau, kad tų rusų belaisvių akys sublizgėjo pamačius mane duodant pinigus. Ne, beto, kad turėjau dar kuprinę pilną drabužių bei maisto; jie gi neturėjo nieko. Iš pasamonės man staiga kilo mintis, kad tie rusai gali mane tokioje tamsioje naktyje nugalabinti ir pasisavinti mano turtą. Tad tariu vokiečių kareiviams, kad aš toliau nebeisiu, juo labiau, kad tas vadovas mane apgavo, nes buvo žadėjęs vesti dienų metą. Gi naktį, — ką gali žinoti, kas gali su manimi atsitikti. Jei kas atsitiktų, tai nei "šuo nesulotų". Vadovas su belaisviais nuėjo, o vokiečiai (tai buvo suvokietėję Poznanės lenkai) mane vedė mažesniu keliu porą kilometrų ir pareikalavo atiduoti daiktus sakdami, kas man brangiau: daiktai ar gyvybė. Atsakyčiau: "Imkite, ką norite". Jie apstašino mano kuprinę ir perspėjo, kad miškas esąs pilnas

vokiškų kazokų, Supratau jų gąsdinimą ir laimingai grįžau atgal į Svyrius pas dėdę.

Neilgai teko gyventi Svyriuose, nes anuomet išplitusi gripo epidemija nusinešė į kapus ir mano dėdę. Grįžau pėsčiomis per Švenčionis, Uteną, Subažius į Biržų apskritį, į gimtąjį Jodeišių kaimą. Artėjo pavasaris. Ministeris Pirmininkas Šlezevičius paskelbė atsišaukimą, kviesdamas jaunimą stoti į kariuomenę. Nuvykau į Joniškėlį (netoli Panevėžio) pas Joną Stepulionį, su kuriuo paskutiniu metu (1917-18 mokslo metais) gyvenome drauge Maskvoje, aptarti, ką daryti. Nutarėm pėsti keliauti į Kauną. Į Žemės ūkio Ministeriją. Jei ten negautumėm tarnybos, stotumėm į kariuomenę. Mano draugas neturėdamas Žemės ūkio Ministerijoje pažįstamų, negavo tarnybos ir todėl įstojė į karo mokyklą. Ją baigęs, jis žuvo lenkų fronte Suvalkijoje. Mano likimas buvo skirtingas. Pirmo balandžio 1919 m. Bolševikų kariuomenė pajudėjo iš Biržų į Pasvalį, ir aš kaip tik paskutiniu momentu laimingai išėjau iš namų ir per tris dienas pėsčias (50 km. į dieną) per Radviliškį, Kėdainius pasiekiau Kauną.

Radęs Žemės ūkio Ministerijoje pažįstamą iš Maskvos laikų, agronomą Vladą Kraušūną ir tuoju buvau priimtas tarnybon. Anuometinis Žemės ūkio Ministeris Stulginskis paklausė manęs, kiek noriu atlyginimo. Pasakiau, kad tiek kad galėčiau Kaune pragyventi. Gavau 900 ostmarkų: kitą mėnesį pridėjo dar 100, ir lapu Ž. ū. Ministerijos tarnautoju.

Nenorėjau ištiesai tarnauti; tad ieškojau progų baigti mokslą. Pagaliau, vėlai rudenį gavau iš mobilizacijos įstaitos kariuomenės prievolės atidėjimą iki 28 metų (tebuvau 23 m.) ir išvykau į Berlyną. Ten buvau priimtas į Žemės ūkio Auštąją Mokyklą (Landwirtschaftliche Hochschule) ir pradėjau lankyti pamokas. Greitu laiku paaiškėjo, kad mano išėjimas Maskvoje mokslas nebus užskaitomas, ir be to, tiek gerai nemokėjau vokiečių kalbos, kad galėčiau paskaitose viską suprasti. Net pasamdyti sau kambarį išsųk nemokėjau, — draugai padėjo (radau studijuojančius Karvelį, Grajauską, Radušį ir kt.), ir tik pagyvenęs Berlyne pusmetį, geros klausos dėka, pradėjau laisviau vartoti vokiečių kalbą. Todėl grįžęs 1920 m. vasaros atostogoms, nutariau ieškoti laimės pas brolius latvius. Mano brolis nuvežė mane į Rygą (100 km.), kur jau veikė prieš karą Politechnikas su agronomijos skyriumi, ir aš pažinojau ten baigsius agronomijos mokslą Gauzevičių ir Mulevičių. Deja, latviai manė priėmė nebroliškai: jie netik nenorėjo diskutuoti klausimo dėl užskaitymo Maskvoje trijų metų mokslo bei išlaikytų egzaminų, bet iš viso atsisakė priimti mane į Politechnikumą. Neliko nieko kito, kaip grįžti namo ir vykti į Berlyną tęsti mokslą ir laikyti egzaminus, įskaitant ir jau išlaikytus Maskvoje. Paaiškėjo, kad jei vienoje kalboje kad ir ką puikliausiai išmoksti, tai tau sutaupo nemažą problemų ir galiausiai išmokyti kitos kalbos mokslinius terminus.

Lydimas nesėkmės, nes mokslo baigimas užsitęsė, nu-

KALNŲ ŠVENTOVĖ

aliejus P. Baltuonis

tariau pertraukti mokslą ir vykti į Daniją, išgarsintą pažangaus žemės ūkio kraštą, kad ten atliktiau žemės ūkio praktiką. Gavęs atitinkamus leidimus, ir mūsų atstovui Danijoje Savickiui parinkus man ūkį Jutlandijos pusiasaly netoli Veilės miesto, nuvykau ten vėlyvą rudenį 1920 m. Buvo nelengva man, nes nebuvo prates prie fizinio darbo. Žemę šalčių kad ir nebuvo (temperatūra svyravo -davo apie 0°), bet gyvenami namai ten yra mažai apšildomi: namas turėjo tik vieną geležinę krosnelę valgomajame, teko miegoti neapšildytame kambaryje. Bet atsigulus, kad ir po patalais, krėsdavo drėbulys kol sušildavau. Blogiausia gi buvo tai, kad mano kairės rankos plaštaka bedirbant užsikrėtė ir sutino. Savininkas į tai natsižvelgė ir po naujų 1921 metų vis vien mane išvarė rinkti bulvių. Nors bulvės jau buvo nukastos, bet buvo ariama žemė žiemai, ir dar atsirasdavo nesurinktų bulvių. Esą, viedrą gali užmauti ant kairės rankos, nors jos plaštaka ir sutinus, o su sveikąja gali rinkti bulves. Plaštaka dar labiau sutino ir pamėlynavo. Mane nuvežė į ligoninę ir, apmarino. Padrė operaciją. Grįžau Lietuvon pro Kopenhagą, kur sutikau Vitkauską, po 1905 m. revoliucijos pasišalinę į užsienį. Jis man parūpino vietą praktikai tęsti Da-lumo žemės ūkio mokyklos ūkyje Fiūnų saloje prie Odensės miesto. Tad grįžęs į namus ir pasveikęs anksti pavasarį nuvykau į tą ūkį Danijoje. Dirbdamas jame visą vasarą, turėjau progos artimai pažinti Danijos ūkininkavimą ir darbo sąlygas čia buvo visai pakenčiamos.

Rudenį 1921 m. grįžau į Berlyną ir 1923 m. pavasary baigiau mokslą. Tai dar buvo ne viskas. Visą 1923 m. sezoną (nuo pavasario paskutinio sniego iki rudens pirmutinio sniego) atlikau administracinę praktiką nedideliame dvare prie Biržų. Tuo būdu susipažinau su žemės ūkiu ne tik teoretiniai, bet ir praktiniai, bet tas mano visas mokslas užsitęsė nuo 1915 iki 1924 metų. Tai įvyko dėl karo ir įvykusių revoliucijos sąmyšio. Nūdieniniai jaunuoliai neturi jokio supratimo apie tuos vargus ir ištvermę ilgai studijuojant, drauge patiriant įvairių keblumų ir nedaideklių.

pamažu kilo aukštyn pilki debesėliai. Atrodė, kad tai dega kalnai. Veik iki pat viršūnių kalnai apaugę mažomis eglaitemis. Nustojus lyti, pasirodė saulutė, o jos špinduliai geriau išryškino ir pagražino naujus vaizdus. Gerą pusvalandį pavažiavę didžiuoju Trans-Canada keliu, pasukome į kitą — miško link.

Tai buvo Banff tautinis parkas, užimamas 2564 kv. mylias. Vadovo žiniomis jame esą nemažai įvairių miško gyventojų, kurie turį drąsos priartėti prie kelio, nebijodami judančių automobilių. Pamažu slinkdami parko keliu, pastebėjome žygiuojančias dvi sturniukes, kurios dairydamosios į šonus, tolo nuo mūsų. Dar po penkių minučių važiuotės, pastebėjome toluoje kitus šio parko gyventojus. Privažiavus arčiau pasirodė, kad tai buvo trys stumbrai. Viens iš jų stovėjo prie medžio, o kiti du gulėjo medžių pavėsyje. Autobusas prisilinkęs truputį arčiau, sustojo. Foto aparatus turintieji keleiviai išlipo pasidaryti nuotraukų. Vėl truputį pavažiavę, prie kelio radome aikštę, kurioje stovėjo keli automobiliai. Vieni keleiviai užkandžiavo, kiti su savo vaikais kažką maitino. Išlipo ir priėjome prie jų. Pasirodė, kad tai buvo "chipmunks" / juos dar vadina Š. Amerikos voveraitėmis /, kurios iš rankų ėmė maistą ir bėgdavo į čia pat žemėje esančius urvus ir vėl grįždavo tie patys ar jau kiti gyvuliukai, sunku pasakyti. Mažiau drąsos turėjo mažesnio ūgio žvėreliai, matyt vaikai. Įdomu buvo pamatyti mikliai judančius ir gražios spalvos gyvulėlius. Nuo čia važiuodami pakelėje sustojome trumpiems priešpiečiams restorane. Truputį užkandę, vėl pajudėjome pirmyn.

Lygiai 6 val. p.p. autobusas sustojo prie mums skirtos viešbučio Banff miestelyje. Vadovas, gavęs viešbutyje kambarių paskirstymą kiekvienam iš mūsų įteikė su parvarde vokelį, kuriame buvo užlįpdytas raktas ir kambario numeris bei aukštas.

/ bus daugiau /

Kanados Vakaruose

ISPŪDŽIAI ALBERTOS IR BRITŲ KOLUMBIJOS PROVINCIJAS APLANKIUS

Z. PULIANNAUSKAS

Calgary mieste

/P.S. autorius Calgary ankščiau buvo pavadinęs sostine. Tikroji Albertos sostinė yra Edmonton'as./

Atvykę į šį miestą, buvome nuvesti apžūrėti miesto bokšto. Jis statytas 1967 m., pačiame miesto centre, 626 pėdų aukščio. /Rodos, Toronto bokštas yra trigubai aukštesnis/. Pro jo langus matėsi platus miesto išdėstymas, aukšti pastatai, daugybė įvairaus dydžio gatvės, gatvelės. Tolumoje — aukštų kalnų siluetai. Iš pirmojo žvilgsnio galima buvo suprasti, kad čia esama nemažo miesto. Jame dabar gyvena 530.000 gyventojų.

Apžiūrėjus bokštą, vadovas nurodė, kad čia dar pasilikime apie valandą laiko, todėl norintieji, gali apžiūrėti naujas parduotuves — "shopping mall" ir užkasti. Po to vyksime į sporto aikštę — Calgary Stampede. Autobusas būsias prie šių parduotuvių. Po šio nurodymo visi išsiskirstė savais keliais. Skirtu laiku visiems susirinkus, šoferis pasuko sporto aikštės link ir jau po pusvalandžio buvome prie jos vartų. Vadovui visą grupę aprūpinus bilietais /10 dol. asmeniui/, buvome įleisti pro vartus. Praėjus vieną kitą pastatą, pasirodė didelė aikštė, o joje pristatyta įvairaus dydžio brezentinių būdelių, pareikianti šios sporto šventės progą.

Einant pro jas, po jų stogais matėsi įvairių prekių, jų tarpe ir maisto gaminių. Žinoma, netrūko ir "šuniškų" karštų dešrelių, itališkos picos, ledų ir minkštų išgėrimų.

Didelis sporto pastatas ir jo aikštė buvo čia pat prie turgavietės, tad jau iš tolo buvo galima matyti žmonių dideles minias prie kelių lėjimo vartų į pačią aikštę. Stadionas buvo pilnas žmonių. Kiek tūkstančių jų čia galėjo būti — neturiu supratimo, tik aišku, kad daug. Susiradęs savo numeruotą vietą, atsisėdau ir laukiau, kokie sportininkai čia pasirodys? Tuoju pamačiau, kad pro atdarus gardo vartus, spardydami išlėkė bulius, o ant jo nugaros besėdįs žmogus — jojikas. Po poros minučių jojikas nukrenta žemėn, o bulius vienas lekia, kartais ardamas žemę ir lyg norėdamas pasigauti tą jojiką, o jojikas neria tolyn, kad bulius savo ragais nepradėtų arti jo sėdynės. Tuo tarpu kiti du vyrai tą bulių stengiasi įsivaryti į gardą. Toks sportas — dar pasikartojo su penkiais tokiais gyvuliais.

Po rungtynių su buliais, tokia pat tvarka vyko su arkliais. Arklys, besispardydamas, išlekia į aikštę, o jojikas po minutės jau žemėje! Atrodė, kad rungtynės ant arklių daug pavojingesnės, negu ant bulių. Juk arklys savo užpakalinėmis kojomis gali greičiau pasigauti 1980. XII. 5

jojiko sėdynę, negu bulius. Gal būt, ne be reikalo tuo momentu joja dar du jojikai ano sportininko apsaugai.

Pirmos vietos laimėtoju skaitomas, tas, kuris ilgiausiai išsilaiko ant gyvulio nugaros. Iš 10 jojikių ilgiausiai išsilaikė tik du. Antruoju pasirodymo numeriuėjo gaudymas kokių šešių mėnesių jautuko ir pagavus, virvės kilpos užmetimu jam ant kaklo, paguldyti jį ant žemės. Toliau sekė gaudymas jau vyresnio jautuko dviem raiteliams ant arklių ir pagavus jį, tokiau pat keliu kaip pirmąjį, nušokus nuo arklių, paguldyti ant žemės. Ne visiems rungtyniautojams pasisekdavo tai padaryti. Paskiau buvo sustatyta panketas didelių statinių zigzago formoje, o jas raitelis turėjo apjoti. Kuris greičiau tai padarydavo — laimėdavo.

Buvo ir daugiau gyvulinio sporto rūšių, tačiau man asmeniškai ne labai patiko. Žiūrovams gražaus juoko sukėlė pasirodymas mažo gaidžio, kuris tempė dviejų ratų vežimėlį ir jame statinėje stovintį važiuotoją, kuris vadelių pagalba valdė tą gaiduką, ... Asfaltuotu, neilgu keliu gaidukas labai gerai ir pajėgiai tempė vežimėlį. Įdomiausių sporto pasirodymų buvo skraidymas malūnsparniu virš žiūrovų galvų, o po juo apačioje, pora sportininkų /vyrai ir moteris/ atlikinėjo gan pavojingus akrobatikos numerius. Šio sporto įvairių rungtynių laimėtojams yra skiriama 150, tūkstančių dolerių premija. Čia rungtyniaujama visą savaitę laiko ir ilgiau. Varžybose dalyvauja įvairaus amžiaus vyrai ir moterys. Tokiose rodeo rungtynėse niekad netrūksta žiūrovų, nei pačių rungtyniautojų.

Calgary Stampede įkurta 1912 m., tačiau pačios rungtynės pradėtos tik nuo 1923 m. Kaip taisyklė, jos visada pradamos liepos mėnesio pirmoje pusėje.

Rungtynės tęsiasi dvi valandas. Prieš jų baigmę oras labai apsiniaukė ir pradėjo smarkiai lyti. Visi žiūrovai pradėjo skirstytis, tačiau dar ramiai sėdėjo tie, kurie turėjo laimės būti po stogu. Taigi, ir mūsų visa grupė išskubėjo į autobusą. Visiems susirinkus, autobusas vėl pajudėjo pirmyn. Tai buvo šlapia ketvirta valanda po pietų. Vadovo pranešimu, iš čia išvykstama į mums skirtą viešbutį nakvynei ir pietums. Važiuoti dar teksią apie porą valandų. Tai bus Banff mieste — lis, o jame mūsų nakvynės ir poilsio namai.

Pavažiavus apie pusvalandį laiko didžiuoju keliu, prieš akis atsivėrė nauji vaizdai: retai kam matyti dideli kalnai. Jų pilkos spalvos viršūnės, padengtos baltos spalvos dėmėmis — sniegu. Iš kiekvienos viršūnės

KULTŪRINIS PUSLAPIS

MAŽOSIOS LIETUVOS PROBLEMOS IR SAVĖS NIEKINIMAS

Mažosios Lietuvos klausimas labai jautrus kiekvienam lietuviui. Išties šimtmečius vokiečiai dėjo pastangas su šaknimis išrauti jos lietuviškąjį identitetą. Tik siauras Baltijos pajūrio ruožas, vadinamas Klaipėdos kraštu, tepavyko Lietuvai atgauti, bet ir dėl jo ir toliau eina grumtynės, tik jau su kitu kaimynu – rusais. Vokiečiai savo sąjūnei nuraminti, Mažosios Lietuvos vokiškumui "įrodyti" yra pasirašę ir išleidę daugybę visokių studijų ir veikalų. Pagal juos, šis kraštas nuo amžių yra vokiškas, ir lietuviai ten tėra kaip kolonistai.

Antrasis Pasaulinis karas sumaišė kortas. Vokiečiai iš to krašto išstumi. Karo laimėtojams vakariečiams iškirtusisigaudantiems padėty. Mažoji Lietuva kurį laiką buvo lyg ir niekieno žemė. Tada rusai, kurių raudonoji armija tą teritoriją karu buvo užėmusi, panaudojo kraštą pasisavinti. Bet kadangi ten nė krisio nieko nėra rusiško, tai kad Vakarių politikams nekiltų pagunda ginčyti ir tą kraštą palikti vokiečiams, buvo pareista vyriausiai rusų mokslinei institucijai – Sovietų Mokslų Akademijai – surinkti duomenis ir parengti studiją. Įrodant, kad Mažoji Lietuva visai nepriklausomai vokiečiams, nes tas kraštas istoriškai ir organiškai yra lietuviškas. Šią studiją atliko istorijos mokslų daktaras, profesorius Paveias I. KUŠNERIS. Veikalą redagavo kitas mokslininkas, istorijos daktaras, profesorius S. A. TOKAREVAS. Jis apima 277 puslapius ir pavadintas "Etninės ir teritorinės etninės granicės" (Etninės teritorijos ir etniniai rubežiai). Išleido Sovietų Mokslų Akademija, Maskvoje, 1951 metais.

Kaip bežiūrėtume, studijos autoriai ir leidėjas yra Rusijos aukštojo mokslo institucijos, kas šiam veikalui suteikia atitinkamą autoritetą ir orumą. Lietuvai ji yra labai vertinga, nes pasiremiant istoriniais, archeologiniais, vietovardžių, ornamentikos, tautodailės ir įvairiais kitais etniniais duomenimis, įrodoma, kad šis Rytprūsų kraštas jau pačiuose savo pagrinduose, nuo neatmenamų laikų yra lietuviškas, o ne vokiškas. Mums lietuviams šis veikalas yra ypač veiksmingas, dar ir tuo, kad šiuos įrodymus pateikia nepačius lietuviai, kuriems lengva primesti tendencingumą, bet kitaudčiai mokslininkai. Vokietininkams, kurie yra tiek daug prirašę apie šio krašto vokiškumą, šis veikalas yra didelė rakštis, nes jis griauia jų motyvus.

Kai aname pokary rusai pamatė, kad vokiečiai tesirūpiu siaurai savais reikalais, panaudojo kraštą pasisavinti – paversti savo kolonija. Senuosius gyventojus išstremė, jų vieton atgabėjo rusus. O kad neliktų nė senųjų pėdsakų, tą kraštą pavadino "Kaliningradskaja oblast" ir net visus vietovardžius pakeitė rusiškais. Taigi įvykdytas genocidas netik žmonėms, bet ir žemei. Savo enciklopedijose ir kitur emė skelbti, kad Karaliaučiaus sritis esanti senosios Pabaltijos slavų žemės. Tad Kušnerio ir Tokarevo veikalas rusams tapo labai nenaudingas. Pagal sovietinę praktiką, jis iš visur "išnyko", ir tik "spec-fonduose" po keliom spynom vietur kitur užsiliko. Bet kaip priimta, ir Sovietų Mokslų Akademija dalinasi leidiniais su užsienio bibliotekom, taip ir šio veikalas, dar prieš sunaikinimą, keli egzemplioriai pateko į užsienį. Dėl jo retenybės, nors šis veikalas išleistas 1951 metais, bet lietuviams iki šiol jis nebuvo žinomas. Šio veikalas buvimą apliko Vincas ŽEMAITIS ir pasistengė jį gauti. Gavęs, perdavė Belgijoje gyvenančiam tautiečiui A. TENISONUI išvesti veikalą iš rusų kalbos lietuviškai. Šį vertimą V. Žemaitis papildė savais paaiškinimais ir dar pasikonsultavęs su eile kitų šio sritys nusimanančių, suredagavo ir išleido 224 puslapių leidinį, pavadintą: "P. I. Kušneris, (KNYŠEVAS), PIETRYČIŲ PABALTIJOS ETNINĖ PRAEITIS", 1979 m.

Apie šį leidinį mūsų spaudoje buvo gražių atsiliepimų, net su apgailestavimu, kad toks leidinys seniai yra laukiamas. (Dabar jis baigiamas išspausdinti). Bet mat esame išsiviešiki ligonys – jei kas padaro ką vertingo, tai vis atsiras kas imtusi tą darbą ir asmenis niekinti. Taip ir šiuo kartu, "Aidu" žurnale š. m. 3 numeryje, gale, idėta plati šio veikalarecenzija, jei ją galima taip pavadinti, po kuria yra pasirašęs Povilas REKLAITIS. Recenzentas visą laiką dirba vokiečių apmokomoj tarnyboj – kaip bibliotekininkas Marboro universitete, vėliau Herderio institute, Vokietijoje. Jo recenzija yra labai savita. Pagal jį, Kušnerio veikalas išvis niekam netikęs ir nevertas kad jis būtų reklamuojamas. Dėl vaizdo, kodėl jis taip "niekam netikęs", pravartu pažymėti bent kai kuriuos priekaištus.

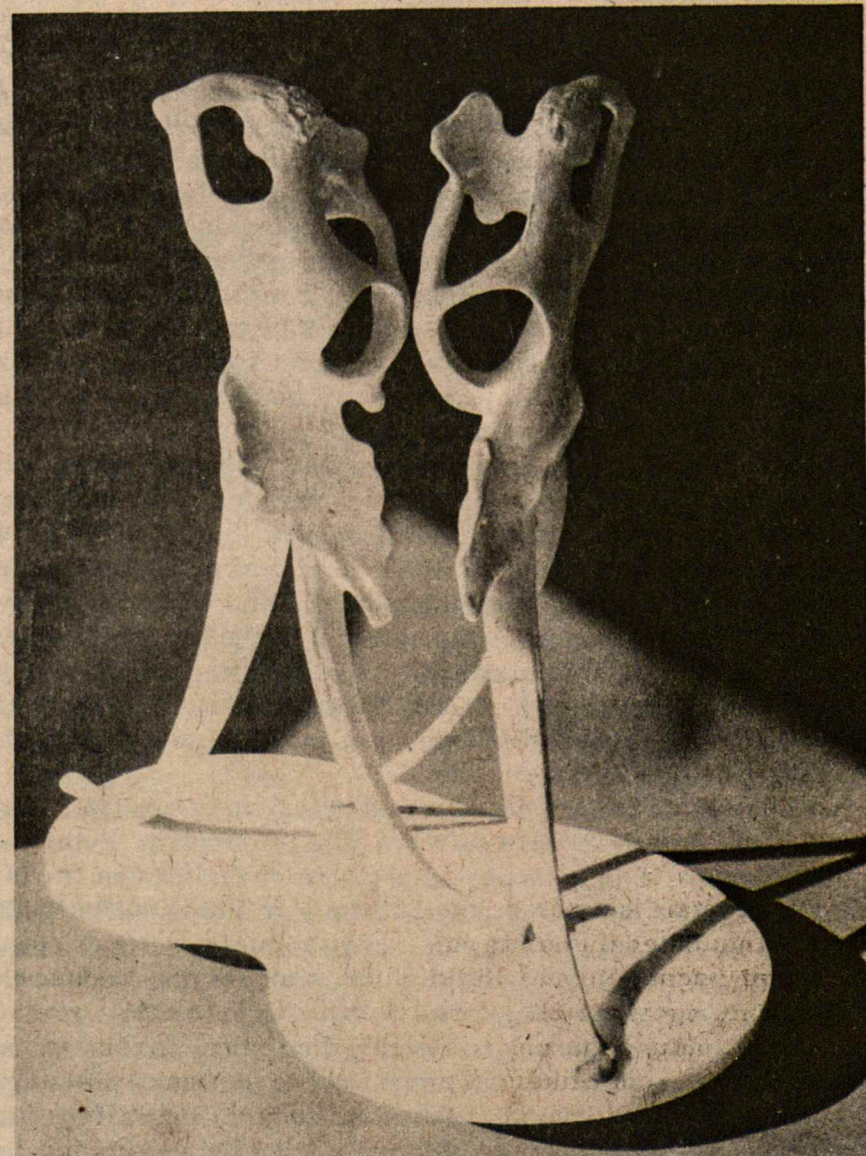
Pirmiausia, šis veikalas jau esąs "pasenęs" (mat jis išleistas 1951 m.), "turi nemažai klaidų, parašytas atvira keršto dvasia". Įdomu prieš ką ir kam Kušneris galėjo "keršyti"? "Šitokia knyga tikrai nereikalinga", aiškina recenzentas. Bandydamas sukelti šia Kušnerio knyga susidomėjimą, esanti tik "pasakėlė", kuria kai kas patiki, kaip ir Valteris Banaitis, labai teigiamai šį veikalą įvertinęs.

Suniekiami studijos autorius prof. dr. P. Kušneris ir veikalas redaktorius dr. S. A. Tokarevas, išrandant, --kad "Knyga nevykusi, skubiai surašyta kompiliacija... nuplajiuota iš kitų veikalų... turinti daug netobulumų... vietoje, tiesiog, nemokšiškas... ypač kalbotyrinėse vietose..." Čia gal pažymėtina, kad kitas rusų mokslininkas V. N. Toporovas yra parašęs kelių tomų mokslinį prūsų kalbos žodyną. taigi rusai nėra analfabetai tokiuose dalykuose.

Kušnerio veikalas vertėjas A. Tenisonas ir šio leidinio apipavidalintojas V. Žemaitis recenzento niekinami, kad knyga suredeguta labai blogai... leidėjai nuo savęs prikišo prisigrobstę iš kitur visokių dalykų... falsifikuojama antraštelė... ir t. t. Ir išvis V. Žemaitis darbas yra "yra brutalus ir pasmerktinas mokslinės etikos pažeidimas..." Vargiai būtų prasmės dar analizuoti ir vardinoti visokių priekaištus. Jau vien recenzento fraziologija pasako, kur jie stovi, pavokie išsireiškimai: "kvepia plagiatu"... "turinį iškisti"... "bevogdami nepastebejo"... "leidėjai pasisavino"... priėjimas prie temos nemokšiškas"... "iš pirmo išlažta fantazija"... "kultūros ir skonio stoka"... ir t. t. ko autorius ir veikalas leidėjai pagal recenzentą, tėra verti... Apkalbinamas Kušneris "tendencija, kad jis lietuvišką etninę sieną priartinąs prie Potsdamo linijos". Neaišku, ką P. Reklaitis vadina Potsdamo linija? Enciklopedijoje tokios nėra. Yra bivas Potsdamo konferencija, kurioje svarstyta Karaliaučiaus srities padėtis. Išėity, kad recenzentas pyksta ant Kušnerio, kad šis lietuvišką etninę sieną priartinio prie Karaliaučiaus. O V. Žemaitis recenzentas pasmerkia, kad jis "nesidrovio šitokią knygą rekomenduoti, kaip vieną iš labiausiai objektyvių Mažosios Lietuvos etnikos istorijos įdainsim". Tiesa, ji yra visai priešinga vokiečių tezėms ir jų rašinams...

Kaip matome, mūsų atsiranda žmonių, kurie vietoj kad pasidžiaugus, jei atsiranda net iš svetimųjų, kaip šio atveju P. I. Kušneris, ir taip pat, jei kuris mūsų tautietis, kaip V. Žemaitis, nesigaili idėti rūpesčių ir daug pastangų tuos mums palankius balsus iškelti ir išryškinti, tai už tą juos reikia išniekinti net iš koneveikti. Šiuo atveju recenzento tiems žmonėms užmetimas, kad jų vertojamas "metodas yra negarbingas mokslo diskusijose" dešimteriova grįžta pačiam recenzentui. Mes gi, kurie šią P. I. Kušnerio studiją ir jos V. Žemaitis atliktą apipavidalinimą skaitome, ją labai vertiname ir galime tik dėkoti už jų idėtą darbą.

Jonas Kupronis

ADOMAS ir IEVA IŠVARYTI IŠ ROJAUS Pr. Baltuonis / briedžio kaulas, 26"/.

Dr. Leono ir Irenos KRIAUCELIŲNŲ šeima savo sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę

EUGENIJAS KRIAUCELIŲNO PREMIJĄ

PREMIJAI SKIRTI SĄLYGOS YRA TOKIOS:

1. Eugenijaus KRIAUCELIŲNO 1000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jaunimo vienetu (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvių ir Lietuvą vienerių metų bėgyje;
2. Premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki kiekvienų metų gruodžio 31 d. (pašto antspaudas);
3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma Jury komisija, kurion po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reiklams vadovas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga, o du atstovus paskiria Kriauceliūnų šeima;
4. Jury komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki sekančių metų vasario 15 d. ir susitaria su Kriauceliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio;
5. Premijai asmenys ar vienetai siūlo mi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir siunčiami: EUGENIJAS KRIAUCELIŲNO PREMIJOS KOMISIJAI 12500 Pawnee Road, Palos Park, Illinois, 60464.

PASIRINKIMO DIENA

Jack Higgins

/iš anglų kalbos laisvai vertė B.E./

/ tęsinys /

Vaughan'as atlydėjo Tėv. Hartmann'ą į pilį, prisistatyti Van Buren'ui, kaip reikalavo taisyklės, su leidimu aplankyti žmones ir apžiūrėti užrakintą bažnyčią, kurios raktas buvo Van Buren'o žinioje. Van Buren'as nepraleido progos paleisti keletą sarkastiškų pastabų, bet raktą įdavė. Ispėjo, kad jokių viešų pamaldų ar ko nors panašaus nebūtų organizuojama.

Hartmann'ui išėjus, Van Buren'as kreipėsi į Vaughan'ą vokiškai: "Tamsta - Schaefer vardas?"

- Taip, drauge pulkininke, - atsakė.

- Kad tu su tuo kunigu apsistojai viešbutyje - tai gerai. Nepaleisk jo iš akių ir bet ką pastebėjęs - prašau reportuok. Gali eiti - trumpai pastebėjęs Van Buren'as.

Atidarė savo stalčius, ieškodamas švaraus popie - rio ir atrado netikėtai paslėptą rusišką granatą, kurios sudėtį gerai pažinojo. Skeveldros išlakstydamo apie 200 metrų radiusu ją numetus. Pavartęs rankose - vėl idėjo į stalčių, apimtas savotiškos nuotaikos, bet neilgam.

Sunkus tunelio kasimas buvo niekai, bet vis daugiau atrandami pūvantys karstai su kūnų liekanomis buvo vos pakeliama, našta. Žemės kvapas - žudantis ir nors burnos buvo aprištos, kaip ir rankos, pavojus tykojo kas sekundę. Margareta ėlėjo visiems vaistų ir budėjo pati, mirtinai nuvargusi, dieną ir naktį, vos spėdama tai vieną, tai kitą pusvalandį nusnausti.

Miestelyje, stovėdamas šalia Tėv. Hartmann'o, pro langą Vaughan'as pamatė atvežant pieno betonius iš ūkio. Ratukus stūmė Tėv. Konradas. Tai buvo svarbus ženklas. Paėmęs puodelį, išėjo į kiemą, priartėjo prie ratukų. Atkišo puodelį ir gavo pieno.

4 psl.

- Kokios žinios? - paklausė.

Br. Konradas pranešė, kad tunelis jau pasiekia pilies grindinį. Reikia tik atrakinti duris. Viskas vyko greičiau, negu kad drįso tikėtis.

Vaughan'as priminė, kad šiuo atveju reikia perduoti signalą Bitterfield'e, kad transmisijos veiktų ir lauktu.

Grįžęs į kambarį, Vaughan'as rado Tėv. Hartmann'ą valgantį juodą duoną ir kiaušiniene.

- Šiandakt! - trumpai pasakė. Vaughan'as. - Ateikit į ūkį nevilniau 9 val., palikit visus parapijiečius su jų visokiais reikalais, pasiruoškite važiuoti kartu su mumis.

Hartmann'as pajuto, kad staiga prarado apetitą.

Berg'as išėmė užraktą iš požeminių durų grindyse, įsidėjo į kišenę, paskui, nešinas lempa, ėjo tikrinti kaip veiktų jo sudėti žiurkių nuodai. Rado keliolika negyvų. Susirinkęs pustuzinį, išlipo į koridorių, laikydamas jas vienoje rankoje už uodegų.

Praeidamas pro Vopą, stovintį priešais Conlin'o celę - pakėlė jas aukščiau. Vopas pasipurtė. "Šlykštūs su tvėrimai! Negaliu jų pernešti!" - nusispiovė.

Berg'as nusijuokė ir ėjo prie sekančio sargybinių, stovinčio prie laiptų, vedusių į II-ąjį požeminį aukštą.

Celėje Tėv. Conlin'as gynėsi nuo haliucinacijos, vis matydamas nužudytą Karlą ir girdėdamas Van Buren'o žodžius, kad galėjęs jį išgelbėti, jei nebūtų buvęs toks kietagalviškai užsispyręs... Kad galėjo išgelbėti ir savo seserį Mariją Franceską, jaunesnę 9 metais už jį, kurią globojo tėvams mirus...

Vos atgaudamas kvapą, prisiminė ją, matė, girdėjo jos balsą ir jos aimanas. Ji išvažiavo į Dublino miestą, įsimylėjo į Michaelį, apsisvedė. Laukėsi kūdikio. Ir tą gruodžio mėnesį, prieš pat Kalėdas, paslydo automobilis, apsivertė ir Michaelis buvo vietoje užmuštas. Francška Marija pradėjo peranksti gimdyti.

Ligoninėje, 2 val. nakties daktaras privertė jį daryti sunkiausią sprendimą. Reikėjo tučtuojau operuoti. Ne-

galima buvo leisti jai gimdyti tokiam stovyje kokiame ji buvo, ir neįmanoma daryti cezarišką operaciją. Daktarai norėjo tik jo leidimo sunaikinti kūdikį. Tai buvo kažkas, ko jis negalėjo padaryti, nes tai buvo priešinga visa kam jis tikėjo per savo visą gyvenimą.

- Jeigu lauksime, kol ji pagimdys, labai didelė gali-mybė, kad ji neišlaikys ir mirs. Jūsų sprendimas, - pasakė daktarai.

Bet - jis neturėjo jokio pasirinkimo. Jis sėdėjo ir laukė iki 4 val. ryto, kai daktarai atėję pranešė, kad numirė abu, Francška Marija ir vos gimusi dukrelė.

Snigo ir buvo labai šalta, kai jis išėjo iš ligoninės. Beveik taip pat šalta, kaip dabar čia, toje celėje.

"Viešpatie, - galvojo jis, - aš nužudžiau Karlą, ir mano sesuo žuvo dėl mano užsispyrimo, dėl išdidumo. Tuo momentu jis pakliuvo į visišką desperaciją, į tokia tamsumą, iš kurios nebebuvo galima išbrišti. Niekada nesijautė toks absoliučiai vienišas, kaip dabar. "Viešpatie, Viešpatie, atleisk man..." šnibždėjo vėl ir vėl. Ir verkė.

Pajuto ranką, paliečiančią jo. Jo širdis šoktelėjo ir pradėjo drebėti. Tai nebuvo haliucinacija. Tai buvo lyg trečioji diena, - reikėjo tik akmenį atstumti...

Bitterfield'e Pascoe ir lakūnas Kuebel'is baigė daryti lėktuvėlį. Abu buvo patenkinti. Staiga išgirdo žingsnius ir pasirodė uždusęs Teusen'as: - Signalas! Pirmasis signalas! - kalbėjo vos atgaudamas kvapą.

Sekė tylą. Kuebel'is išėjo iš angaro. Pilkame danguje rinkosi lietaus debesys.

"A, dabar prasideda įdomumas! - pasakė sau pusbalsiu.

Suessmann'as ir Becker'is nusivedė Conlin'ą į Van Buren'o biurą, pasodino jį į kėdę priešais jį ir išėjo.

Conlin'as sunkiai išsitiesė ir paklausė: "Kas dabar?"

- Atrodai pavargęs.

- Taip, prisipažįstu.

- Kas visai nestebina. Nelaimingas nuotykis su Karlu, mano priminimai apie Francšką Mariją... /b.d./

NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

/Iš spaudos okup. Lietuvoje ir išeivijoje/Parinko J.P.-lis.

JOTIJĄ IR CRIJĄ

Per Šakių rajoną nuo seno tekėjo du maži upeliai: Jotija ir Crija. Per potvynius jie susiliedavo.

Šiais metais, kaip rašoma "Valstiečių Laikraštyje", upeliai buvo buldožerių pa-versti į 52 ha tvenkinį. Tie sulaikyti vandenys drėkina 120 ha ganyklų ir tvenkinyje jau atsirado karpių, karosų, karšių.

Gera, kad dar nebuvo gero ūkininkavimo instinktai, tuo labiau, kad vis peršama abejotinos vertės industrija.

DAUGĖJA BRAKONIERIŲ

1974 metais Lietuvoje buvo išaiškinti 435 brakonieravimo atvejai, 1979 m. - 979.

Neteisėtai kasmet sumedžiojamų briedžių per tą laikotarpį padaugėjo nuo 38 iki 64, elnių nuo 4 iki 21.

Jeigu būtų gana mėsos krautuvėse, nereikėtų taip brakonieriauti...

SPARTI CUKRAUS GAMYBA

Panevėžio Cukraus Fabrikas rugsėjo 30 d. pradėjo naują runkelių perdirbimo sezoną.

Direktorius Kęstutis Likus sakė, kad fabrikas savo įėjimais suremontavo naują syvų išgarinimo stotį, kuri per parą galės perdirbti apie 1,400 tonų cukrinių runkelių. Numatoma supirkti ir perdirbti apie 130 tūkst. tonų žaliavos.

"LINKSMI" VAIRUOTOJAI

LIUDNAI BAIGIA KELIONĘ. Didelė eismo nelaimė įvyko Šilutės rajone, Gaidelių kaime. Čia dideliu greičiu važiuojęs sunkvežimis, kurį vairavo girtas Šilutės statybos remonto valdybos darbininkas V. Cvčiaras, lenkė greitosios pagalbos automobilį. Sunkvežimis į užkliudė, nubloškė nuo kelio ir mašina trenkėsi į medį. Atsitrenkė į medį ir sunkvežimis. Greitosios pagalbos vairuotojas ir vežta ligonė - abu užsimušė, sunkvežimio vairuotojas susižeidė.

Daugiausia eismo nelaimių atsitinka susitikus su neblaiviais vairuotojais arba pėsčiaisiais.

ANTROJI ŽCDYNC LAIDA

Išėjo antroji laida žinomo lituanisto Algirdo Sabaliausko veikalo "Žodžiai Atgyja".

Kaip būtų gerai, jeigu jaunoji karta čia, išeivijoje, parodytų intensyvesnį susidomėjimą pastirpinti ir pagilinti savo lietuvių kalbos žinias...

MIRĖ JUOZAS SUŽIEDĖLIS

Vilniuje mirė kalbininkas, vertėjas ir mokytojas Juozas Sužiedėlis. Palaidotas

Antakalnio kapinėse.

Velionis buvo gimęs 1902 kovo 22 Ulbinų km., Varėnos apylinkėje. Dalyvavo kovose savanoriu dėl Lietuvos nepriklausomybės.

Mokėsi Vilniaus ir Kauno gimnazijose. Vytauto Didžiojo Universitete studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą.

Jis buvo išvežtas į Sibirą su žmona ir vienu metų dukrele. Iš pradžių, atskirtas nuo šeimos, dirbo Kolymos aukso kasyklose. 1956 m. Sibirą buvo nutremtas ir jo brolis prel. Bernardas Sužiedėlis, kur išbuvo 9 metus.

NAUJAS BOKŠTAS RADIO IR TELEVIZIJAI

Ryšių technikos montuotojai įrengė keturius ultra trumpų bangų siųstuvus Vilniaus radijo ir televizijos stotyje Karoliniškėse. Stotis turinti 326 m. aukščio bokštą. Dabar radijo bangos pasiekiančios tolimiausius Lietuvos pakraščius.

SKAITYTUVŲ AMŽIUS PASIEKIA IR LIETUVĄ

Vilniuje, universitetinėje me plote, Saulėtekio alėjoje, baigti statyti nauji rūmai, kuriuose įsikuria skaitytuvų /kompiuterių/ centras.

Didžiojoje salėje įrengtos penkios elektroninės mašinos, skirtos universiteto dėstytojams ir studentams.

PANEVŽIO MARIOS

Apie 100 ha ploto užima Panevėžio marios, rytiniame miesto pakraštyje, užtvėnkiant Nevėžio upę.

Panevėžiečių poilsio vietoje jau įrengti keturi paplūdimiai, statoma lauko estrada ir kiti sporto įrenginiai. Taip pat žada būti įrengta ir 200 vietų kavinė.

Puiku, tik atrodo, kad geriausiu pirmoje eilėje gyventojus aprūpinti butais ir kitais būtiniais reikmenimis, o tada kavinėmis ir sporto estradomis... Bent iš čia žiūrint, taip atrodo.

LIETUVIŲ LAUDIES DAINYNAS

Vilniuje, Mokslo Akademijos Lietuvių Kalbos ir Literatūros Instituto rūpesčiu pradėtas leisti Lietuvių liaudies dainynas. Neseniai pasirodė I tomas. Jame randama Vaikų dainos, kuriame patiekta 1000 tekstų ir 336 melodijos. Knygoje yra keletas skyrių: lopšinės, žaidimai, gyvenimo apdainavimai, formulinės dainos, erzinimai. Veikalą paruošė ir plačią išangą parašė P. Jokimaitienė, melodijas parengė Z. Puotkienė. Knyga turi 760 psl.

Tai didelis kultūrinis darbas.

PLUNGĖS APYLINKĖJE, VITKELIO KAIME BARBORA JASAITĖ yra seniausia gyventoja Lietuvoje. Ji jau atšventė 125-ąsias savo gimimo metines.

ŽMOGAUS AMŽIUS

Visi žinome, iš savo gyvenimo patirties, kad žmogaus gyvenimas šioje žemėje nėra jau toks lengvas. Bet, vis tiek, kad ir taip yra, kiekvienas stengiasi ir nori kiek galint ilgiau išsilaikyti, kad ir trumpam laikui, pratęsti savo gyvenimą.

Jau nuo seno mokslininkai tyrinėja, kodėl vienas žmogus sulaukia ilgo amžiaus, o kiti miršta pusamžyje. Tokiems tyrinėjimams mokslininkai išvedė atskirą šaką, kurią pavadino gerontologija.

Nuo senų laikų žinomos Kaukazo ir Ekvatoro sritys, kuriose yra labai daug senų žmonių. Ekvatoro oficialūs sluogsniai skelbė, kad 1971 m. viename kaime iš 819 gyventojų devyni buvo virš 100 m. amžiaus. Vienas britų mokslininkas ten pabuvęs ilgesnį laiką parašė knygą, kurioje pažymi, kad tos vietovės gyventojai turi švarų orą, maitinasi natūraliu maistu ir sunkokai dirba fiziniškai, tačiau ne varginančiai. Retai ten pasitaiko širdies priepuolių ar kitų dažnų civilizuotų kraštų ligų.

Sparčiai žengiant geneologijos mokslui, geneologai galvoja, kad amžiaus ribą bus galima pratęsti, nes kiekviena žmogaus savybė glūdi "įrašyta" jo genuose. Daromi bandymai žmogaus organizmo genus išimti ir papildyti trūkstantomis ypatybėmis. Gal ateis laikas, kad žmogaus amžiaus genus bus galima keisti iš trumpo į ilgą amžių, o taip pat, išstobulėjus medicinos mokslui, žmogus bus geriau apsaugotas ir išgydomas nuo sunkių ligų bei kitų sveikatą ardančių aplinkybių. Tačiau, kol to sulauksime, turės praeiti dar nemažai laiko. /Šiuo reikalu P. Enskaitis buvo parašęs idomų straipsnį žurnale Sietynas, nr. 1./

Šiam šimtmečiui baigiantis, senų žmonių skaičius Europoje bus didesnis, kaip visų kitų amžių grupių. /Gimimai ir mirimai išsilygins ir apie 2000 m. žmonių prieauglis bus sustojęs. Tokias perspektyvas paskelbė Jungtinių Tautų Ūkio Komisija Europos savo studijų rezultate.

Jau 1970 m. Europoje /be Sovietų imperijos/ žmonių - vyrų ir moterų - 60 m. amžiaus ir vyresnių buvo 76. 445.000. Vokietijoje ir Austrijoje jau po 5-ių m. pra-našaujamas gyventojų mažėjimas.

"Chicago Today" specialiaame straipsnyje "Daktaro patarimas, kaip išgyventi iki 100 metų", pakartoja dr. J. Schindler'io prieš keletą metų duotus praktiškus patarimus:

- "Gyvenk paprastai - būk visada pasiruošęs rūpintis paprasčiausiais dalykais, kurie tau artimiausi.
- Nelauk, kol tavo sveikata ims braškėti; atkreipk dėmesį į simptomus, kuriuos sukelia jausmai.
- Išmok mėgti darbą - kadangi turi dirbti, gali ir prasti darbą mėgti ir tuo būdu išvengti emocinių bėdų.
- Susirask sau gerą, mėgiamą pašalinį užsiėmimą /"hobby"/, kuris dalį tavo gyvenimo padarytų malonų ir kurio tu su malonumu lauktum.
- Išmok būti patenkintas - kadangi visokiose padėtyse ir sąlygose tiek pat lengva būti patenkintu, kaip ir nepatenkintu.
- Mylėk žmones - įsijunk į jų užsiėmimus.
- Sutik problemas ryžtingai - neiešk joms ilgai va-dalotis savo galvoje.

AR KAI BI SU SAVO VAIKU TIK LIETUVIŠKAI ???

Tony's Photo Studio
Portretai. Vedybos. Krikštynos.
Sukurtuvės mažamečiams.
Ivairios progos
T. LAURINAITIS
Tel. 525-8971 2680 FRONTENAC ST MONTREAL, P. Q.

CFMB
RADIO 1410 MONTREAL

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
KIEKVIENA ANTRADIENI nuo 11.30 iki 12v. nakties
PROGRAMOS VEDĖJAS L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P. Q. Tel: 669-8834

-Nuteik save teigiamai kiekvieną momentą - savo nuotaiką ir galvosena stenkis išlaikyti įmanomai links - mesnę.

-Ką nors planuok ateičiai - kiekvienam asmeniui ką nors naujo patirti yra pagrindinis psichologinis būtinumas.

-Neleisk, kad tavo apsėstų erzlumai - jiems pasa - kyk "kvailystė".

Tuo daktaras ir baigia savo patarimus.

Rusai savo statistikos daviniuose 1969 m. buvo paskelbę, kad pas juos žmonės ilgiausiai gyvena. Jie suradę 224 vyrus ir 368 moteris, kurie išgyvenę virš 120 metų.

Vienoje vietovėje Lerik, Azarbeidžane, Kaspijos jūros vakarinėje pusėje, gyvenęs seniausias pasaulyje žmogus Širal Mišlimov, gimęs 1815 m., gegužės 19 d., t. y. vienais metais vėliau po to, kai Napoleonas pasidarė Prancūzijos imperatoriumi. Š. Mišlimov vedė, būdamas 65 m. ir jo žmona dabar yra 120 m. amžiaus. /Reikia neužmiršti, kad šios žinios buvo perduotos spaudai 1972 m. K. Str./.

Tose dvejose Kaukazo kalnų respublikėse - Azarbeidžane ir Abchazijoje - yra sveikiausias klimatas ir žmonės čia garsėja ilgu amžiumi. Iš kiekvienų 300 žmonių, bent vienas turi daugiau kaip 100 m. Tik blo - gausia, kad Širal Mišlimov, tas 167 m. Kaukazo "Matuzelis" savo amžiui įrodyti neturėjo jokių gimimo metrų - kų bei kitokių dokumentinių įrodymų. Tačiau, Sovietų Mokslo Akademijs tvirtina, kad amžių patikrinusi mediciniškais tyrimais ir iš senų kariškų užrašų.

Pagaliau, rusų skelbimams, kad jų užkariautose respublikose žmonės ilgiau gyvena, nepasiduoda ir kiniečiai, kurie irgi paskelbė, kad jų pilietis Li Chung-jun išgyveno 256 metus. Tačiau, šių sričių tyrinėtojai, kaip Amerikos rašytojas Morris ir Ross McWriter savo knygose tokius tvirtinimus atmetė, o taip pat atmetė ir Biblijos teigimus, kad pirmasis žmogus - Adomas - pasaulyje išgyvenęs 936 metus arba Matuzelis 969 metus. Po to nustatė, kad ilgiausiai pasaulyje išgyveno vienas kanadietis - Pierre Jaubert - sulaukęs 113 metų ir 124 dienas. Tad gyve kime ir galvokime, kaip kas išmanome....

K. Strikaitis

Anelius MARKEVIČIUS

VELNIO TRAMDYTOJA

II /tęsinys/

Palydėjusi pašaipų žvilgsniu Vėlgvy, Marcelė šoko darbuotis: pamelžė karvę, pašėrė kiaules ir, apsitvarčiusi namuose, ėmė galvoti, ką duos meistriui pietų. Gerai dirba, reikia gerai ir pavalgyti. Kadai, labai seniai, kai namuose dar buvo Rapolas, tada sveikas ir tvirtas, kai buvo sūnus Jurgis, ji virėdavo pietus: skrudavo bulves, kaisdavo puodą barščių ar kopūstų, dėdavo mėsos gabalą. Bet sūnus išvažiavo į mechanizacijos technikumą, baigęs vedė kažkokią visai nepažįstamą mergiotę, nors motina vesti dar nepatari, ir išsidangino į kitą psvietę. O kad neklusėd, darė viską atvirkščiai, negu ji norėjo, tai Marcelė nei sūnaus su marčia lankė, nei juos pas save kvietė. Kai Rapolas visiškai pasiligojo, ji ir liovėsi virsi pietus. Nebuvo kam valgyti. Rapolas dažnai gulėdavo ligoninėje, o jai vienai kiek čia tereikia: tai lašinių su svogūnais pasikepa, tai košės kokios išsi-verda, kiaušieninės pasiplaka. Grįžęs iš ligoninės, Rapolas vien pienu, sūriu, manų koše gyvas buvo. Į kitus valgius, daktarų patartas, nė žiūrėti nežiūrėjo. Tikras vargas, viena užkaria. Kartais susigraudinusi jį melsdavo savo patroną, šventąjį Marceliną, kad sugrąžintų Rapolui sveikatą arba paimtų iš jos tą kryželį. Bet Rapolas ruseno kaip žarija pelenuose, nei ugnies, nei dūmų, nei šilumos - vienos plėnys. Kokia iš jo nauda? Buvo namuose vyras, bet nebuvo vyro. Kažkas jai patarė kreiptis į invalidų namus. Ji taip ir padarė. Už paltį lašinių jai iš tikrųjų pavyko metams įtaisyti Rapolą invalidų namuose. O kai, laikui suėjus, atvažiavo jo pasiimti, Rapolas griežčiausiai atsisakė grįžti namo. Ten jam esą geriau - ir valgių paranka tinkama, ir daktarai prižiūri... Marcelė labai nusiminė, kad jis toks nedėkingas kad ji be jokio reikalo dar nuvežė invalidų namų direktoriui kumpį, o švento Marcelino statulai nuo neatmenamų laikų stovinėčias šventoriuje, naujas klumpes užsakė. Nors šventasis ir nevaikščiojo, senosios jau visiškai buvo susidėvėjusios.

Seniai, labai seniai Marcelė virė tikrus pietus. Gal Mykolui blynų pakepti ar kiaušieninės... Bet argi tai valgis sveikam vyrui? Ilgai nesusvarčiusi, užlipo ant aukšto, atrėžė kumpio gabalą, lašinių iš to palties šono, kur su raumenuku, ir apskutusi idėjo į puodą. Burokėlių įmetė, bulvių priskuto. Užkaitusi pietus, vėl nuėjo pažiūrėti, kaip meistriui sekasi darbas, paskui ją nusekė ir katinas. Neatstojo jis nė per žingsnį: Marcelė į daržinę - ir katinas iš paskos, melžė karvę - ir jis tupėjo ir laukė šilto pieno...

Atėjus pietų metui, kai Paraistis jau sėdėjo užstalėje, Marcelė vėl jam sutaisė stiklinaitę karčiosios. Jis išlenkė ir ėmė srėbt barščius, kvepiančius rūkytu kumpiu.

- Šveisk, Mykolai, - ragino Marcelė, - tu vienas, nėra kam išvirti, pataisyti gardžiau.

- Tai jau nėra, - raitydamas kumpį, atsakė Parais - tis.

- O galėtų būti, Mykolai, parsivesk kokią jauną, aštuoniolikinę, kad ir pačiam būtų pasidžiaugti ir kitam parodyti.

- Kur jau čia, Marcelina, mano metų aštuonioliki - nes dairytis. Jauną imi ne sau. Va, jei pasitaikytų rimta moteriškė, tai gal... Bet aš nemoku ieškoti. Nemoku ir nenoriu.

Marcelė nutylėjo.

/ bus daugiau /

5 psl.

**JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS,
JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSŲ.**

**ATEIK Į LIETUVIŲ, A. A. (ALKOHOLICS ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENI, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.,
8 VAL. VAKARO.**

ARBA SKAMBINK MUMS:
LEONUI G.: 366-2548 (NAMU), 489-5391 (DARBO)
JUOZUI S.: 631-6834; HENRIKUI N.: 277-7868;
DAINIUI L.: 768-9606; DONALDIUI D.: 661-1733

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
11 1/4% už 6 mėn. term. indėlius	
12% už 1 m. term. indėlius	14% už asm. paskolas
12% už 3 m. term. indėlius	
11% už pensijų ir namų planų	
10 1/2% speciali taup. sąsk.	13% už mortgicijus
9 1/2% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 27 milijonų dolerių

Asmeninės paskolos duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydys, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400 M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 6 mėn. 10 1/2%
Antradieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 11 1/2%
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 3 metų 12%
Ketvirtadieniais 10-8	pensijų ir namų s-tą 11%
Penktadieniais 10-8	taupomąją s-tą 9 1/2%
Šeštadieniais 9-1	spec. taup. s-tą 10 1/4%
Sekmadieniais 9.30-1	depozitų-čekių s-tą 6%
	DUODA PASKOLAS:
	asmenines nuo 13 1/2%
	mortgicijus nuo 12 1/2%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.d.d.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paroduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairius sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

toronto

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

KO JOKUBAS OLEISKI NEPASAKO ?

Jau net keturi dešimtmečiai praėjo, ir toli praeitin nugarimzdė tiek daug nelaimių ir vargo žmonijai atnešęs II-sis Pasaulinis Karas.

Visai nauja pokarinė karta jau spėjo ne tik užaugti, bet ir subręsti. Vis tolyn ir praeitin tam laikotarpiui bergimstant, retėja ir tų visų buvusių baisenybių tikrieji gyvi išlikę liudininkai.

Tiktai skaudžios žaizdos, palietusios ištisus milijonus visai nekaltų šios žemės pakeleivių, negyja taip greitai, pereina iš kartos karton ir dar šiandieną tamsiais vaiduokliškais šešėliais tebetemdo mūsų padangę.

Jau nekalbant apie pavienius asmenis, paskiras šeimas, kurių milijoniniai skaičiai sutirpo šėtoniškame to "žemiško pragaro" siautime, pražūtin taipogi iškeliavo ištisios grupės, bendruomenės ir net tautybės.

Proporcingai skaičiuojant, iš mūsų kad ir nedidelės tautos, II Pas. Karas pareikalavo ypatingai aukštos kainos ne vien tik medžiaginėmis vertybėmis bet ir žmonių gyvybėmis.

Galima tik klausiti ir spėlioti, kada gi pagaliau mūsų tauta visas tas, jai svetimųjų padarytas galias žaizdas, visus nuostolius ir skriaudas sugebės pamiršti ir užgydyti? Juo labiau, kad ir ilgama pokariname laikotarpyje, jai tebėra jėga primesta žiauri ir rafinuota 20-ojo amžiaus barbarų okupacija, viską sloginanti, griauanti ir žudanti.

Tos visos bėdos palietė ne vien mūsų, bet ir visą eilę kitų tautų bei tautinių grupių. Viena iš jų, kuri taipogi skaudžiai nukentėjo, tai Europoje gyvenusi gausi žydų bendruomenė.

Dargerokai prieš karui įsilepsnoję, Hitleriui su savo nacių partija įsigalėjus Vokietijoje, šioji tautybė buvo įtraukta pasmerktųjų sąrašą, ištikinus, kad jie visur Europoje stovės naciams skersai kelio.

Pagaliam, naciams žygiuojant per Europą, taipogi ir per Lietuvą, ten gyvenančių žydų padėtis tikrai liko nepavydėtina. Visi jie buvo paskirti žiauriam fiziniam sunaikinimui.

Šiandieną tiems įvykiams

PO "ČIČINSKO" DVARĄ PASIŽVALGIUS

Lietuviškoji visuomenė gali didžiulius įvairiais išėvijoje veikiančiais ansambliais, dramos sambūriais, chorais bei lietuviškąją operą Chicagoje. Jie visi praturtina mūsų gyvenimą savo tautinėmis apraiškomis, gyvybingumu, neleidžiant pasinerti išnykimo sūkuriuose. Vienas iš tokių ansamblių yra Chicago "Dainava", šiemet švenčianti 35 metus savo našaus darbo išėvijos lietuvių kultūriniam gyvenime. Jis yra taip pat vienintelis ansamblis, kuris lygiagrečiai su tautiniais šokiais ir dainomis duoda ir operų bei operėlių pastatymus. Atžymėdami savo veiklos sukaktį, "Dainava" išėjo su naujaisiais dir. ir komp. A. Jurgučio veikalą "Čičinską", kuriam libretą parašė A. Kairys. Toronto miesto lietuvių visada mėgę ką nors naujo pamatyti savo padan-

nuslinkus toli praeitin, tenka nemažai nusistebėti kai kurių trumparegių žydų teigimu, kad lietuvių tauta atsa-kinga už žydų naikinimą. Atkūrę ir išteigę savo valstybę Izraelį, tiek jie pasikėlė į puikybę, kad net apie tai išdrįsta prabilti pasaulinėje spaudoje, įvairiose paskaitose ir netgi specialiai tam pagamintuose filmuose.

Šitaip be pagrindo ir begėdos juodinti visą lietuvių tautą gali tikrai neišmanėlis, nesveiko proto, arba su tam tikru tikslu kam nors pasitarnaudamas. Kai kurie iš jų net turi drąsos apie tai prabilti mūsų laisvojo pasaulio lietuviškoje spaudoje.

Štai, Izraelyje gyvenantis Lietuvos Žydų Draugijos paskas Jacob Oleiski, 1980 m. rugsėjo 25 d., "Tėviškės Žiburio" 39 nr., savo straipsnyje "Lietuvos žydai kaltina lietuvių", visai iškoneveikdamas lietuvių tautą, reikalauja, kad mes atsi-klaupę atsiprašytumėm žydų tautos už tą "baisųjį nusikaltimą".

Ką gi jis tikisi tuo laimėti? Kokių draugų susirasti šitaip absurdiškai meluodamas?

Mes, lietuviai, labai stebimės visa tai girdėdami. Bet labiausiai stebimės štai dėl ko: Kodėl P. Cleiski, paliesdamas šį labai opų klausimą nepasako paties svarbiausio — kas iš viso tą visą velniavą pradėjo? Kiek gi žydai pirmosios bolševikų okupacijos metais daugumoje būdami aukštais pareigūnais, pagelbėjo lietuviams sunkiame jų Golgotos kelyje? Kas buvo visi tie, kurie rusams bolševikams išengus Lietuvą, pasitiko su gėlėmis ir iškeltais kumščiais, šaukė "tegyvuoją Staliną"? Kas sudarinėjo sąrašus ir nurodinėjo tremėdai ir mirčiai paskirtuosius mūsų tautos patriotas???

Toks begėdiškas lietuvių tautos juodinimas ir nepagrįstas kaltinimas, kada dar ji vis tebekraujuoja ir pati negali į tai atsakyti, nieko gero nežada ir visai žydų tautai.

Su tokiu elgesiu jie tik gėdos ir paniekos vainiką patys sau ant galvos užsideda...

gėje — entuziastiškai sutiko čikagiečius. Ir šį kartą daugiau kaip 2 tūkstančius talpinanti salė buvo sausakimša žmonių. Ne be reikalo, nes ne eilinis įvykis. "Čičinsko" operos pastatymas buvo labai geras, geros dekoracijos ir kostiumai. Operos choras gerai pasirodė savo stipriais balsais. Gera Vaidyba.

Vietomis tačiau pasigęsta labai tikros turtinguose dvaruose vykstančios puotos dvasios, ypač vaizduojant tokią gyvenimo būdą kokį vedė Čičinskas. Norėjosi daugiau judrumo, linksmumo ir aistringumo. Nuotaiką tačiau kėlė geros J. Puodžiūno paruoštos šokėjos, kurios savo jaunatviškais judesiais, geru šokių atlikimu, nuotaikingai muzikai palydint, įnešė daug gyvumo.

Čičinsko vaidmenį atliko kanadietis solistas Rimas Strimaitis. Jis buvo visų dėmesio centre tiek turinio

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ ROSIŲ DRAUDA • 24 METŲ PATIRTIS
• ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.
1551 Bloor St. W.
TORONTO, ONTARIO.
M6P 1A5
Visais kelionių reikalais
betkur pasaulyje skambinti:
tel. 533-3531

NAUJAS LIETUVIŲ
KELIONIŲ BIURAS
Simon's
Travel Service
kviečia keliauti kartu!

Šv. KALĖDOS ir NAUJI METAI SU GIMINĖMIS

Vilnius-Ryga 1980 m. gruodžio 22 d. iki 1981 sausio 5 d.
Kelionių ir viešnagės metu teikiama visapusiška pagalba, taip pat mūsų biuras sutvarko dokumentus, reikalingus įskvietimams vizitui.
Tel. 537-3060 arba 532-8772
2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

DELHI - tillsonburg

• A. a. Kazimierą VALAITI, iš Mt. Brydges, pagerbdami Jo dosnų lietuviškos veiklos rėmimą giminaičiai, draugai ir kaimynai aukojo Kanados Lietuvių Fondui: \$70. — J. Janulaitis; po \$58. — J. N. Ulėnas, M. Ulėnienė, J. G. Valaitis; po \$50. — P. Genčius, J. Kšivickis; po \$35. — J. Dauglas, J. Valaitienė; po \$30. — A. Čerskus, V. Narkevičius; po \$29. — A. M. Merkeli, B. Zerilli; po \$25. — A. J. Bersenas, J. Bersenas, A. B. Nakas, V. Sakas; po \$20. — K. G. Gaputis, P. S. Gaidauskas, V. Grigelis, V. I. Ignaitis, V. E. Jokubaitis, P. M. Jocius, M. Keresevich, A. T. Koje-laitis, J. Lekas, J. Mockaitis, Z. L. Mockus, M. Norkus, J. St. Paketūra, P. Sakalas, J. T. Siparis, L. O. Šiurna, V. Subatninkas, P. Vaitiekūnas; po \$15. — J. Stanaitis; po \$10. — Jg. Aušrotas, V. R. Bersenas, E. J. Daniliūnas, H. Kairys, B. Keburis, M. V. Miceika, J. Paškevičius, A. Petrauskas, E. J. Statkevičius.

Fondo Valdyba visiems nuoširdžiai dėkoja.

• A. a. S. LIAUDINSKUI mirus, Delhi - Tillsonburg apylinkės draugai aukojo ir įrašė Jo atminimą į Kanados Lietuvių Fondą: \$30. — J. D. Žiogai; po \$10. — P. Laureckienė, J. Lukšys, V. Miceika, S. Oleka, A. Rudokas, K. Ratavičius; po \$5. — S. Jokubilius, V. S. Jokubickai.

• A. a. P. MICKEVIČIUI mirus, draugai aukojo Kanados Lietuvių Fondui: J. Lukšys — \$10. —, S. Jokubilius — \$5. —. Fondas nuoširdžiai dėkoja visiems aukojusiems.
K. L. F. Valdyba

atžvilgiu, tiek ir savo rolės atlikimu, natūralu mu, na, ir be abejo, dėl savo "kilmės" — Torontas didžiavosi, kad tai buvo jų Čičinskas. Taip pat labai gerai pasirodė ir ant-ras kanadietis — V. Paulionis — gero balso, labai gerai atlikęs Teologo vaidmenį. Girdėjome patyrusias daininkes Romą Mastienę, Margaritą Momkienę ir didelio dėmesio užsipelnusią Audronę Simonaitytę — Gaižiūnienę. Ji atliko Jadvygos vaidmenį. Labai gaila, kad jos rolė nebuvo didelė ir ji pasirodė tik paskutiniame veiksmo. Jos vaidyba ir balsas profesionalaus lygio ir

buvopublikos labai šiltai sutikta. Labai maloni staigmena, kad po spektaklio apsieita be jokių varginančių kalbų bei padėkų. Jautri ir šilta pačios publikos padėka karštais plojimais pasakė viską. Spektaklio atlikėjai buvo apdovanoti gėlėmis. Dirigento ir muz. A. Jur-gučio pasitraukimas į Vakar-us be abejo yra didelis laimėjimas lietuviams čia. Jo darbas su "Dainava" yra ne tik didelis įnašas į šio ansamblio veiklos istoriją, bet ir į visos išėvijos kultūrinį gyvenimą.

Nijolė Bagdžiūnienė
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LIETUVIŲ NAMAI

KURĖJAI - SAVANORIAI
MINĖJO LIETUVOS
KARIUOMENĖS ŠVENTĘ

Lapkričio 23 d., sekma-dienį, Lietuvių Namuose bu-vo paminėta Lietuvos Ka-riuomenės šventės sukaktis. Toronto Lietuvių B-ės V-bos p-kė Ramunė Jonaitienė atidarė minėjimą, pagerbdama šešis kūrėjus — savano-rius, prisegant jiems po gė-lę. Po vėliavų įnešimo, pak-vietė kun. Barnabą Mika-laušą, C. F. M., sukalbėti invokaciją.

Žodį tarė KLB p-kas J.

Simanavičius, pagrindinę kalbą pasakė inž. J. V. Danyš, svečias iš Ottawos. Meninę programą atliko solistė S. Žiemelytė, akomponavo muz. J. Govedas. Gražų montažą atliko Šeštadieninės Mairo-nio Mokyklos mokiniai: L. Daukša, I. Balsytė, V. Čup-linskas, I. Čuplinskaitė, R. Garbaliuskas, L. Ehellers ir G. Greičiūnas.

Salė buvo pilna dalyvių. Išskilmė baigta Lietuvos Himnu. Pranešėja buvo Bri-gita Paliulytė. Koresp.

VYRIAUSIO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO SEIMAS TORONTE

VLIKo Seimas, įvykstan-tis š. m. gruodžio mėn. 13-14 d. d. Toronto Lietuvių Na-muose, 1573 Bloor St. West, Toronto, Kanadoje/ tel. 416 - 532-3311/ yra lietuviškos vi-suomenės labai laukiamas ir jo parengiamieji darbai jau eina prie pabaigos.

SEIMO VYKDOMASIS KO-MITETAS:
dr. A. PACEVIČIUS — p-kas, inž. H. LAPAS — vice-p-kas, A. FIRAVIČIUS — išdininkas.
GARBĖS KOMITETAS:
dr. J. ŽMUIDZINAS — Lie-tuvos Generalinis Konsulas Kanadoje, kun. J. STAŠKUS — RINKŪNAS — Anapilio Tarybos Lietuvos Kankinių Parapijos klebonas, Tėv. A. SIMANAVI-

ČIUS, OFM — Prisikėlimo Pa-rapijos klebonas, kun. A. ŽI-LINSKAS — Lietuvių Evange-likų Išganytojo Parapijos klebonas, prof. A. ZUBRYŠ-Liet. Kar. Kūrėjų-Savanorių Toronto Skyriaus p-kas, J. R. SIMANAVIČIUS — Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto V-bos p-kas, R. JO-NAITIENĖ — KLB Toronto A-kės p-kė, L. BERŽINYTĖ — K. L. Jaunimo S-gos p-kė, inž. E. ČUPLINSKAS — Kana-dos Lietuvių Fondo V-bos p-kas, A. SENKUS — Toronto Lietuvių Namų p-kas, A. Kanadoje, kun. J. STAŠKUS — RINKŪNAS — Anapilio Tarybos p-kas, V. SKRINSKAS — Kana-dos Skautų Rąjono Vadas.

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS,
JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSŲ.

ATEIK ! LIETUVIŲ AA (ALKOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
TREČIADIENĮ 119 MIMICO AVENUE (Royal York Rd.
ir Mimico Avenue kampas TORONTE) 7.30 v. v.
SKAMBINKIT : 487-5591

hamilton

Vienintelis lietuviu bankelis Kanadoje

- įsikūręs nuosavuose namuose -

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas
"TALKA"
 830 Main Street East
 L8M 1L6
 telefonas 544-7125

sukapęs virš 15 mil. dol. kapitalą
 kviečia

visus lietuvius pasinaudoti teikiama paslauga.

MOKAME UŽ:

depozitus (P.C.A.) 6%
 sutaupus 10 1/4%
 term. depozitus 1 m. 11 1/4%
 term. depozitus 3 m. 11 1/4%
 reg. pensijų fondo 10%

IMAME UŽ:

naklį, turto pask. 13 1/2 - 14%
 esmines paskolas 15%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų draudė.
 Nemokamas pilnas žemių patarnavimas.

Darbo valandos: pirmadieniai - ketvirtadieniai nuo 10 iki 5 val.,
 penktadieniai nuo 10 iki 7 val., šeštadieniai nuo 9 iki 12 val.
 Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniai uždaryti.

winnipeg

ISKILMINGAI PALAIDOTAS ROBERTAS URBONAS

Šių metų spalio mėn. 4 d., staiga mirė savo rezidencijoje Robertas Artūras URBONAS, 52 m. amžiaus. Buvo žinomas "Big Bob" Urbanas vardu. 1975-1980 m. buvo Winnipeg'o Lietuvių Klubu pirmininkas, klubiečių ir parapijiečių gerbiamas, nes jis sugebėdavo suplanuoti įvairių paminėjimų rengimus, prie kurių visi nuoširdžiai prisidėdavo.

Robertas Urbanas buvo mylimas tėvas sūnaus Wayne ir marčios Judy, sūnaus Gregory ir senelis Roberto Franko.

Velionis buvo gimęs ir mokslus ėjo Winnipeg'e. Čia išgyvenęs didžiausią savo gyvenimo dalį, buvo veiklus daugelyje organizacijų, įskaitant Kinsmen, Manitoba Juvenile Football League, Holy Rosary Junior, Basketball Club, Monte Casino Legion ir kt. sporto organizacijose. Priklausė prie Šv. Kazimiero Winnipeg'o Lietuvių parapijos ir Holy Rosary įvairių tautų parapijos.

Karo metu R. Urbanas tarnavo Atsargos Laiwyne ir dirbo Western Paperbox-Zenith Printing Co, kaip superintendantas.

Liko jo brolis Albinas su žmona Erika Toronto, sesuo Beatrice su vyru Arlin Nelson ir jų vaikai Grad ir Pam gyvenantys Utah, JAV-se, būrys draugų ir pažįstamų.

Sužinojus apie staigią mirtį, telefonu buvo suauktas klubiečių susirinkimas, aptarti laidojimo. Pagal senus klubo patvarkymus, \$20 buvo paskirta gėlėms. Aukų buvo surinkta \$82, numatant juos įteikti sunkiųjų ligų gydymo Institutui.

Į susirinkimą atėję velionio sūnus Wayne ir marti pranešė, kad jų tėvelis prieš mirtį buvo pageidavęs, kad

aukus būtų atiduotos The Robert Urbanas Memorial Fund. Tai ir buvo padaryta.

Velionis buvo pašarvotas Viktoro Buroko/Bora/Korban Laidotuvių Koplyčioje. Spalio 10 d., 8 val. v. buvo atlaikytos pamaldos, į kurias atsilankė labai daug žmonių lietuvių ir kitataučių.

Šv. Kazimiero Parapijos kleb. kun. Justinas Bertašius pamaldas atlaikė angliškai, Šventąjį Raštą skaitė lietuviškai.

Iš anksto buvo numatyta, kad gedulingoms pamaldoms Winnipeg'o lietuvių parapijos bažnyčia bus per maža, tai velionio Urbono nuliūdime likusi šeima pasirūpino, kad jų tėvelis būtų iš didesnės bažnyčios palydėtas į kapus ir pasirinko įvairių tautų St. Emile Roman Catholic Church bažnyčią, St. Boniface apylinkėje. Ją suėjo gal virš 300 žmonių. Pamaldas laikė tos bažnyčios kleb. Msgr. pralotas Empson ir lietuvis kleb. J. Bertašius - abu vienu kartu angliškai. Šventąjį Raštą skaitė pral. Empson angliškai, o lietuvis kunigas-lietuviškai.

Palaidotas ALL Saints Ukrainų Kapinėse, palydinti apie 50 automobilių. Galėjo būti apie pora šimtų žmonių įvairių tautybių.

Kun. kleb. J. Bertašius kapinėse pamaldas atliko angliškai, užbaigimą skaitė lietuviškai.

Po religinių apeigų klebonas pakvietė visus velionio šeimos vardu pusryčiaus į Winnipeg'o Lietuvių Klubu svetainę.

Svetainė prisirinko pilna. Klubu vice-p-kas Vladas Steponavičius, einantis dabar p-k pareigas, pakvietė visus vienos minutės tylą atsisostijimu pagerbti mirusius Klubu narius. Po to, jo prašytas, kun. J. Bertašius sukalbėjo trumpą maldą prieš valgį. Po pusryčių, Vl. Steponavičius pasakė gražią, trumpą kalbą angliškai, paminėjęs Roberto

montreal

LATVIŲ VYRŲ CHORAS "JUNDA" DAINUOJA LIETUVIAMS

Beveik visus lietuviškus renginius lankau, nors ne visuose randu dvasinio patenkinimo. Lankau juos, nes mėgstu muzikinį meną ir esu verčiamas pašalinių jėgų. Mat, jeigu pamėginu /dažniausia, - sunegalavęs / neatvykti į kokį nors renginį, tuojau išgirstu pasmerkimo žodžius iš rengėjų pusės: "Tu turi lankyti kiekvieną renginį, nes muziką mėgsti, o gyvenimiškos veiklos žingsnių nuo salės, tad susirgęs, gali šliaužte atšliaužti, jeigu kojos neremia. Be to, juk esi jau senas ir ilgai negyvensi, tad prieš mirtį labai sveika "pravedinti pinigine" neturintiam įpėdinių".

Renginį, kurį suorganizavo L. K. Mindaugo Šaulių K - pos vadovybė š. m. lapkričio 29 d., AV Parapijos salėje, esu labai patenkintas. Choro "Junda" narius sudaro latviški vyrai, gyvenantys dviejuose miestuose: Ottawo ir Montreal, kuriuos skiria virš 200 km tarpas. Jie skaičiuoja savo narius iki 36 asmenų. Ant scenos aš sušaukiu 24 galvas. Kiti matė 26 asmenis. Nusistebėjimą sukėlė jų sugebėjimas nugalėti tokį atstumą, darant bendras repeticijas, nes ir abu dirigentai gyvena Montrealyje. Nelabai įprasta, kad tampa chorui vadovauti 2 dirigentai, pasikeisdami. Atrodo, kad senasis - D. Vitols trokšta, kad jam visai nusenus, choras neliktų be vadovybės, pratina prie atsakingų pareigų jaunylį A. Gutmanį, kuris, mano supratimu visai prilygsta "seniui".

Užteigiu, kad L. K. Mindaugo Šaulių K - os p - kas A. Mylė renginį pradėjo su stebėtinai mažu pavėlavimu / vos 20 min. /. Jo atidarymo kalba buvo graži ir neperilga. Gal be reikalo buvo pristatyti publikai / uždengti uždangos / abu solistai, akomponiatorė ir abu choro solistai. Tuo metu, mums nematant, nervinosi jie dėl būsimos pasirodymo "lietuvišiams".

Atsidaro scena ir išvytama "jundos" vyrų, nelabai gražiai išsirikiavusių scenoje. Pradeda savo programą susidedančią iš 2-jų dalių. I-oje dalyje sudainavo: 1/ Mūžam zili - "Per amžius mėlėni Latvijos kalneliai" - žodž. K. Skalbe, muz. - E. Darzi; 2/ Džiesminieka sirds -

buvo paruošta daug gardžių, šaltų ir šiltų užkandžių, gerimų ir kavos. Turintieji laiko, pensininkai, dar pasiliko ilgiau pabendrauti.

Taip buvo palaidotas buvęs geras Winnipeg'o Lietuvių Klubu Pirmininkas, Robertas Artūras Urbanas. Tegul būna jam ramu ilsiotis Kanados žemėje!

Kazys Beniusis
 Senas Klubietis

Urbono nuopelnus būnant Klubu pirmininku ir paprašė jam Dievo palaimos: "God bless him".

Antroji kalbėjo sena klubietė I. Samulaitienė - irgi angliškai. Ji taip pat gražiai prisiminė Klubu p - k - a ve - lionį Robertą Urbaną ir paragina visus sekti jo pėdomis.

Palydovai dar negreit išsiskirstė, gedindios šeimos

buvo paruošta daug gardžių, šaltų ir šiltų užkandžių, gerimų ir kavos. Turintieji laiko, pensininkai, dar pasiliko ilgiau pabendrauti.

Taip buvo palaidotas buvęs geras Winnipeg'o Lietuvių Klubu Pirmininkas, Robertas Artūras Urbanas. Tegul būna jam ramu ilsiotis Kanados žemėje!

Kazys Beniusis
 Senas Klubietis

P A D Ė K A

Mūsų mylima ir neužmirštama mamytė, senelė ir prosenelė

A + A

ELENA NAVIKÉNIENE

staiga ir netikėtai, 1980 m. spalio mėn. 12 d. iškeliavo į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžią padėką reiškiamė: šv. Kazimiero parapijos klebonui F. JUCEVIČIUI, Aušros Vartų parapijos kunigams: Tėv. J. KUBILIUI ir Tėv. St. KULBIUI už atnašavimą šv. Mišių, Seselei JUDITAI už rožinį koplyčioje. Mielai Onutei PLIUSKONIENEI už giesmes šv. Mišių metu, už paskutinius atsisveikinimo žodžius: kun. dr. F. JUCEVIČIUI, M. JONYNIENEI, D. STAŠKEVIČIENEI ir J. ADOMONIUI.

Gili mūsų padėka giminėms, draugams ir pažįstamiems už pareikštą užuojautą mūsų didelio skausmo valandoje, gausių velionės lankymą koplyčioje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame už paaukotas šv. Mišias, gėles ir gausias aukas Kanados Lietuvių Fondui - įamžinus velionės atminimą.

Širdinga padėka Montrealio Kat. Moterų D - jos poniams už paruoštus laidotuvių pusryčius.

Mes liksime visuomet jums dėkingi ir Jūs, nuoširdumas šioje skaudžioje valandoje pasiliks mūsų neužmirštus -

Giliai nuliūdę:

duktė G. KUČIENĖ
 SŪNUS, MARTI, ANŪKAI
 ir PROANŪKAI

Mūsų Kredito Unijos nare

A + A

MARIJAI MIKULÉNIENEI

mirus, jos sūnams Jonui ir Liudui RAMANAUSKAMS su šeimomis, bei visiems giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJOS "LITO" VALDYBA

Mūsų Kredito Unijos nare

A + A

MARIJONAI STANIULIENEI

mirus, jos dukterims su šeimomis bei visiems giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia -

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJOS "LITO" VALDYBA

Baigus koncertą, tas pats A. Mylė išreiškė padėką dirigentams, akomponiatorėi, choro solistams ir chorui.

Dirigavo pasikeisdami. Nė kurias dainas pianinu palydėjo D. Kokker /vedybinių statuso nesužinojau/. Apie 3 dainose atskiras frazes sudainavo solo S. Jurmanis ir J. Zilkauskas. Choro "Junda" vardu kalbėjo jo seniūnas /jo pavardė "prasmuko" / pro šalį mano ausų - gimes Liepojoj/, kuris išreiškė padėką už jų pakvietimą ir tokį nuoširdų išklusimą jų dainavimo.

Po to sekė vaišės, paruoš-

tos M. Kasperavičienės, lo-

terija ir šokiai. Pasivažišę patiekalais ir šiek tiek pasidalinęs išpūdžiais su pažįstamais ir su vienu kitu iš latvių choristų, "smukau" namų link, nes trankios /labai garsios / šokių muzikos nepajėgia "apdirbti" / mano viena iš dirbtinių kūno dalių / klausymo aparatas / ir mane varo į beprotę, o kartu ir į namus, nors širdį ir kojas traukia noras pašokti keletą šokių.

Į renginį atėjo nemažai publikos, nors dalį jos sudarė latviai. V. K.

IDOMUS PASIKALBĖJIMAS TELEVIZIOJE

Gruodžio 8 d., pirmadienį TV 2-oje stotyje, tarp 1,30-2,30 v.p.p. bus idomus pasikalbėjimas tarp gydytojo, motinos, praradusios kūdikį ir Ir. Lukoševičienės, kuri dirba Vaikų Ligoninėje St. Justine, kaip socialinės globos specialistė.

Paskutiniu metu ji yra y-

pač daug dirbusi su šeimomis, kurios pergyveno kūdikių mirtį. Neseniai Ir. Lukoševičienė buvo pakviesta dalyvauti ta tema seminare, Montrealio Universitete.

• Mirus Rudinskienei Konstancijai, "NL" buvo, šeimai neprašant, paskelbtas / netikras / jos amžiaus. Apgailėtaujame įvykusį nesupratimą. "NL"

M. PHILIPPE IZZI
 Président

SKAMBIKIT -

125¢ kelnes pristatant ir atsiimant

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

7661-A-CENTRALE

50 AVENUE, LaSalle 365-7146

495-90 AVENUE,

CON/ BAYNE, LaSalle 365-1143

2955 ALLARD,

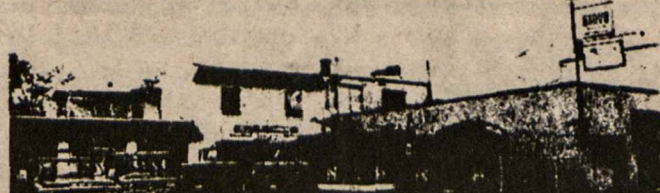
Ville Emard 766-2667

GUY RICHARD
ROOFER - COUVREUR
 7725 George LaSalle

Geriausios patarėjos ir darbai atliksime jums gali būti apdovanojamas Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbo etika apdovanojama ir priimama kainomis. Šaukite kai nurodo blogas ar kai stotys, naujus -

364-1470

PAMINKLŲ GAMYBA

- MONUMENTS MANUFACTURER
 TODORO & BIGRAS LTD.

6752 Sherbrooke Street East
 Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd.
 Chatouguay
 Tel.: 694-4763

5784 Verdun Av.
 Verdun, Que.
 Tel.: 767-9956

MODERNIOS KOPLYCIOS

- TUBIS Jonas, iš Montreal'io, senas mūsų skaitytojas ir rėmėjas, lankėsi redakcijoje, apsimokėjo prenumeratą už 1981 metus, paliko auką \$ 26, -laikraščiui paremti.

- MOZŪRAS Bronius, iš Montreal'io, nuoširdus laikraščio skaitytojas per ilgus metus ir jo rėmėjas, atnaujina - damas 1981 m. prenumeratą, pridėjo ir auką. Sveikina visus laikraščio darbuotojus su tobulėjimu.

- KENSTAVIČIUS Antanas, Hope, B.C. rašo, ir sveikina, kad "energingi ir sumaniai pradėta tvarkyti laikraščio reikalai". Kartu atsiuntė adresų būsimųjų prenumeratorių. Ta proga sveikina štabą su artėjančiomis šventėmis.

- MALECKAS P., Hillside, N.J., siūsdamas prenumeratorios mokėstį už 1981 m., linki "linksmy šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų Jums, dirbantiems sunkų lietuviybės išlaikymo darbą".

- PALIONIS Algirdas, Spiritwood, Sask., siūsdamas prenumeratą, dėkoja už laikraščio pagerėjimą, pridėjo \$10, - auką.

- PAŠKEVIČIUS Albinas, Ottawa, nuoširdus mūsų bendradarbis, siūsdamas prenumeratą, parėmė auką, palinkėdamas geros ištvermės ir pagirdamas laikraščio pažangą.

Visiems mieliems prenumeratoriams, rėmėjams, skaitytojams - AČIŲ!

- Sveikina "NL" suaktyvių proga P. POLGRIMAS iš St. Catharines, Ontario. Apgailėstaudamas, kad negalėjo dalyvauti "NL" suaktyviniame vakare Toronte, rašo: "Tad sveikinu savaitraštį, praleidusį daug darbinių ir sąžiningų metų"... Toliau linki "NL" savaitraščiui ir toliau ištvermingai laikytis ir sugrįžti tokiam pat į atsikursiančią nepriklausomą Lietuvą.

Taip pat apsimokėjo prenumeratą už 1981 metus ir parėmė laikraštį šerais. AČIŲ!

RENKU

Senas lietuviškas knygas, laikraščius, plokšteles ir kitą lietuvišką medžiagą.
P. ADAMONIS
722-3545

REIKALINGAS

VALYTOJAS - PRIŽIURĖTOJAS
Istaigai ir dirbtuvei centre.
Darbas nuolatinis patikimas rimtam asmeniui.
Tel: 282-1616.

DR. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS
1440 St. Catharine W.
Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel: 866-8235
Namų: 388-8528

DR. A.O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St.
Suite 11-12 Montreal P.Q.
Tel: 932-6662
Namų: 737-9681

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West,
Suite 215, Montreal Que.
Tel. 931-4024

PHARMACIENS

M. CUSSON - R. GENDRON
PHARMACIENS

Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open,
Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite - Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle

PHARMACISTS

365-9742

365-0505

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., LL.B., B.C.L.
4701 Bannantyne,
Verdon, Quebec
H4G 1E6 (kampas 2-nd Ave.)
Tél. Bureau: 769-8824
Résidence: 366-6245

NOTARĖ

Rūta Pocauskas B.C.L.

Notaire - Notary Title Attorney
5947 Park Ave. Montreal, P. Q. H2V 4H4
Tel: 279-1161 Res. 453-9142

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS, B.A., B.C.L.

4 NOTRE-DAME E. SUITE 504
MONTREAL, QUEBEC H2Y 1B7 TEL.: 878-9534

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

1 Place Ville Marie, Suite 627
Montreal, P. Q. H3B 2E3
Tel: (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St., E., Suite 205
Montreal, P. Q. H2Y 3P6
Tel: 866-2063, 866-2064

KLB MONTREALIO A-KĖS VALDYBA VEIKIA

KLB Montrealio A-kės V-ba, nors ir nepilname sąstatė, š. m. lapkričio 27 d. turėjo savo paskutinį kadencijos posėdį.

Svarstyta: Krašto Tarybos suvažiavimas, A-kės V-bos rinkimai, Tarybos Suvažiavimo, priėmimo ir baltiaus apyskaita.

Diskusijos: buvo pasisakyta dėl Montrealio lietuvių visuomenės nesidomėjimo Bendruomenės veikla ir dėl esamų sunkumų, ką nors Bendruomenei organizuojant.

Ateinančiame VISUOTI-NAME SUSIRINKIME š. m. GRUODŽIO 14 d. AV PARAPIJOS SALĖJE, 12 v., NUMATOMI TRIJŲ GENERACIJŲ PASISAKYMAI:

"ŽVILGSNIS Į MŪSŲ BENDRUOMENĘ".

Tą klausimą aptarti yra pakviesti jaunimo, vidurinio ir vyresnio amžiaus atstovai. Bus diskusijos-pasisakymai. Kviečiame VISUS KUO SKAITLINGIAUSIAI DALYVAUTI. LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS IŠEIVIJOJE-KIEKVIENO LIETUVIO ŠVENTA PAREIGA! A.J.

AV PARAPIJOS CHORAS TAUTŲ FESTIVALIJE

AV Parapijos Choras dalyvaus tarptautiniame kalėdinių giesmių festivalyje, GRUODŽIO 21., 7 val. v., PLATEAU HALL salėje.

Pelnas skiriamas UNICEF Šalpos Fondui.

o NAKAS Pranas sunkiai susirgo, yra be sąmonės, gydomas Royal Victoria ligo-ninėje.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS RĖMĖJŲ BŪRELIS MONTREALIJE DIDĖJA

Vis daugiau atsiranda montrealiečių, kurie, su prasdami Vasario 16 Gimnazijos sunkią materialinę padėtį, papildė rėmėjų skaičių. Mokėdami po dolerį į mėnesį, apsimokėjo už 1980 metus:

J. Blauzdžiūnienė, V. Daulavičienė, Jonas Lukoševičius, G. Urbonaitė.

Jau keletą metų priklauso Vasario 16 Gimnazijos Rėmėjų grupei ir apsimokėjo už 1980 metus:

A. Adomaitienė, J. Adamonienė, J. Aneliūnienė, J. Baltuonienė, C. Čečkauskienė, A. Drešerienė, J. Jurėnas, A. Jonelis, A. Jonelytė, E. Kerbelienė, G. Kudžmienė, A. Kalvaitis, V. Kačergius, A. Kličius, Ir. Lukoševičienė, R. Lukoševičiūtė, Juozas Lukoševičius, dr. J. Mališka, A. Mylė, B. Niedvaras, St. Petruskienė, R. Simaniūkštis, K. Toliušis, Ir. Valkauskienė.

"Litas" kiekvieną metų paaukvoja po \$100. Jonas Meliauskas jau treči metai auksa po \$6,-

Šiemet Vasario 16 Gimnazijai pasiūsta \$600.

Visiems aukotojams lietuviškas ačiū! Laukiama naujų rėmėjų ir vienkartinų aukotojų.

Ateina Kalėdos! Tegul užjūrio besimokantis jaunimas jaučia mūsų paramą šventėse!

J. Baltuonienė
Vasario 16 Gimnazijos
Būrelio Atstovė

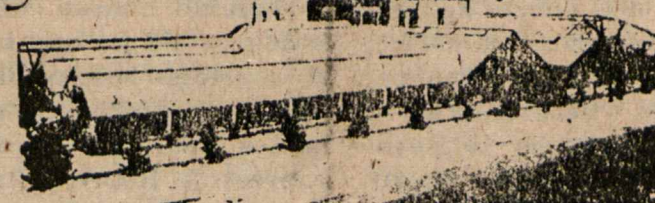
"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" SAVAITRAŠTIS

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS - TIK \$10. METAMS

Bernec

fleuriste

(63) Ltee

GĖLININKAS

MALONIAI, GREITAI IR PATYRUSIAI PATARNAUJA LAIVIAUSIAMS PROGOMIS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS SPECIALISTAS.

285 - 2e AVENUE, LASALLE QUE. H8P 2G7 365-0511

Maurice Kaplan Kailių siuvėjas

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remdelsiuojau
- Siuvu ir poruodu

1449 RUE ST-ALEXANDRE SUITE 500A

MONTREAL, QUEBEC H3A 2G6

TEL. 288-9646

montreal west automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- * NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- * NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI
- * MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU ĮŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!
- * UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU Menageriu LEO GUREKAS

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391

MŪSŲ ŽVEJAMS PASITAIKO IR TOKIŲ SUSITIKIMŲ..... Kostas TOLIUSIS, žinomas žvejas, Žuvotojų Parke

NAMŲ DRAUDIMAS YRA ĮVAIRUS

SIŪLOME APSIDRAUSTI INVENTORIŲ, PAGAL NAUJO DAIKTO VERTĘ.

BRANGIUS DAIKTUS - KAILINIUS, BRANGENYBES IS AUKSO, DEIMANTUS, IR LAIKRODŽIUS - PAGAL ATSKIRO DAIKTO VERTĘ, BET KOKIOS NELAIMES ATVEJU.

APDRAUSTI BRANGIUS DAIKTUS TIK NAMUOSE NUO GAISRO IR VAGYSTĖS.

YRA BENDROVIŲ, KURIOS DRAUDŽIA BRANGENYBES NAMUOSE \$ 2,000. SUMAI

AUTOMATIŠKAI,

KAI DAUGUMA VIS DAR DRAUDŽIA TIK \$ 1,000.-

VAGYSTĖS - DAŽNAS ATSTITIKIMAS. APSIDRAUSKITE NUO VAGYSTĖS!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC. Tel.: 722-3545

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6
TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

UTAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis stas 6%
Taupomasis stas 9.25%
Pensijų planas 10.5%
Term. ind. 1 m. 12.25%

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės nuosavybės 15.5%
Nekiln. turto nuo 14.25%
Čekių kredito 18%
Investicinis nuo 15.25%

Duoda nemokamą gyvybės draudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemokama gyvybės draudimo iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; šeštadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

D. N. BALTRUKONIS
IMMEUBLES - CLASSIC INC.
445 Jean Talon W. Suite 305 Montreal
Tel. 273-9181 Namų: 737-0844

Tel: Bus. 482-3460
Res. 366-7041

DANPAR REALTIES CORP.

310 VICTORIA AVE. SUITE 409
MONTREAL, P.Q. CANADA
H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Potarnavimas Montrealyje
Investicijos J.A.V. ir kt. Kanados provincijose

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA